

Fredagen den 8 maj

Kl. 09.30–12.28

§ 1 Justering av protokoll

Protokollet för den 17 april justerades.

§ 2 Utökning av antalet suppleanter

Valberedningen hade, enligt ett till kammaren inkommet protokollsutdrag, tillstyrkt att antalet suppleanter skulle utökas enligt följande:

från 26 till 27 i konstitutionsutskottet

från 28 till 29 i socialförsäkringsutskottet

från 24 till 25 i socialutskottet

från 26 till 27 i kulturutskottet

från 27 till 28 i utbildningsutskottet

från 27 till 28 i miljö- och jordbruksutskottet

Kammaren biföll valberedningens förslag.

§ 3 Val av extra suppleanter

Val av extra suppleanter i vissa utskott företogs.

Kammaren valde i enlighet med valberedningens förslag till

suppleant i konstitutionsutskottet

Erik Andersson (M)

suppleant i socialförsäkringsutskottet

Larry Söder (KD)

suppleant i socialutskottet

Larry Söder (KD)

suppleant i kulturutskottet

Larry Söder (KD)

§ 4 Anmälan om fördröjt svar på interpellation

Följande skrivelse hade kommit in:

Interpellation 2014/15:566

Till riksdagen

Interpellation 2014/15:566 En ohållbar bostadssituation
av Markus Wiechel (SD)

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 9 juni 2015.

Skälet till dröjsmålet är tidigare inbokade resor och arrangemang.
Stockholm den 6 maj 2015

Näringsdepartementet

Mehmet Kaplan (MP)

Enligt uppdrag

Fredrik Ahlén

Expeditionschef

§ 5 Anmälan om återkallelse av framställning

Andre vice talmannen meddelade att riksdagsstyrelsen genom skrivelse 2014/15:RS6 återkallat framst. 2014/15:RS1 *Vissa frågor om riksdagsledamöternas ersättningar.*

Skrivelsen lades till handlingarna.

§ 6 Ärenden för hänvisning till utskott

Följande dokument hänvisades till utskott:

Motioner

2014/15:3085 och 3089 till finansutskottet

2014/15:3087, 3088 och 3090–3092 till finansutskottet

*Svar på
interpellationer*

§ 7 Svar på interpellation 2014/15:411 om övergångsregler för RUT

Anf. 1 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Herr talman! Niklas Wykman har frågat mig varför jag vill försämbra RUT-avdraget trots att det är självfinansierande samt huruvida en begränsning av RUT-avdraget från halvårsskiftet kommer att kompletteras med vissa övergångsregler.

Regeringen vill behålla RUT-avdraget men förändra det så att det riktas mer till vanliga barnfamiljers och pensionärs behov. De föreslagna förändringarna inför 2016 kommer inte att innebära någon skillnad för de allra flesta som i dag gör RUT-avdrag. Vidare vill regeringen slopa skattereduktioner för hjälp med läxor och annat skolarbete. Skattepengar till läxhjälp bör fördelas efter elevernas behov, inte efter föräldrarnas betalningsförmåga. Skolan ska vara sammanhållen och likvärdig.

Vad gäller övergångsbestämmelser kräver begränsningar av RUT-avdraget någon form av övergångsbestämmelser oavsett tidpunkten för ikraftträdande.

Anf. 2 NIKLAS WYKMAN (M):

Herr talman! RUT-avdraget är en populär reform som har stöttat många människor tillbaka in i arbete. RUT-avdraget är också speciellt, nästan unikt, på så sätt att det är just självfinansierande. Självfinansierande betyder att det å ena sidan utgår ett stöd, en rabatt, för att anlita den typen av tjänster, men intäkterna till staten blir å andra sidan enligt professionella bedömare åtminstone lika stora eller till och med lite större än de subventioner som delas ut.

RUT-avdraget skapar också arbetstillfällen på flera sätt. Svarta arbeten blir vita. Det har bekräftats av till exempel Skatteverkets undersökningar. Det är också så, herr talman, att vägarna in till jobb blir fler. Särskilt för grupper som har det tufft och utmanande på arbetsmarknaden sänks trösklarna till det som ibland är första jobbet i livet eller andra gånger är första jobbet i Sverige. Det gör att människor kan växa i produktivitet och förmåga, komma in i samhället och komma in på arbetsmarknaden.

RUT-avdraget bidrar också till ökad jämställdhet i samhället. Tyvärr fortsätter kvinnor i Sverige att ta större ansvar än män i hemmet. Det borde på sikt förändras. RUT-avdraget hjälper till i den riktningen på så sätt att kvinnor får större möjlighet att göra karriär och arbeta heltid när de kan få avlastning i det som håller dem tillbaka, nämligen hemarbete.

RUT-avdraget stöttar alltså att svarta jobb blir vita, vägar in till jobb, ökad jämställdhet och att antalet arbetade timmar i ekonomin ökar. Det beror på att fler människor kommer in på arbetsmarknaden och att fler människor kan arbeta fler timmar. Det beräknas ge ungefär 20 000 fler jobb.

Herr talman! Det är mot bakgrund av detta kanske inte konstigt att RUT-avdraget är en mycket populär reform med ett brett och starkt stöd hos svenska folket.

Finansministern säger att regeringen inte vill ta bort RUT-avdraget. Det är förvisso sant. En annan sanning är att socialdemokratin har varit emot införandet av RUT-avdraget och att regeringen nu vill göra kraftiga försämringar av RUT-avdraget. Man kan inte låta bli att undra i ett läge med hög arbetslöshet, med en matt återhämtning i ekonomin och med ett svårt läge i de offentliga finanserna att finansministern och regeringen prioriterar att ge sig på en av de mest jobbskapande reformerna. Det gör att man undrar vilka motiv som ligger bakom den typen av förändringar.

I frågan i min interpellation angående förändringar av RUT-avdraget måste man ta in vad Skatteverket säger. De förändringar som har gjorts av RUT-avdraget, finansministern, är av den karaktären att Skatteverket efterlyste förändringarna för att det skulle vara enklare att tillämpa reglerna.

Prot. 2014/15:98
8 maj

Svar på
interpellationer

Det var svårt med de tidigare reglerna – de regler som regeringen nu vill gå tillbaka till – att få en rättsäker och korrekt tillämpning. Därför tog Skatteverket upp frågan om förändringarna med regeringen och bad om den typen av förändringar. Nu vill finansministern gå tillbaka till det läge som Skatteverket beskrev som om inte rättsosäkert så åtminstone svårt att tillämpa.

Vad är de bakomliggande motiven till förändringarna? RUT skapar jobb, bidrar till offentliga finanser, pressar tillbaka svartarbete och är legitimt på så sätt att Skatteverket har efterlyst förändringarna. Det råder hög arbetslöshet. Ändå är detta en jobbskapande åtgärd som finansministern lägger stort krut på att göra sig av med. Det skulle jag vilja ha svar på.

Anf. 3 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Herr talman! Jag delar inte Niklas Wykmans åsikt att vi lägger stort krut på att ändra i ROT, utan vi gör små och marginella förändringar. Det är små förändringar i marginalen.

Jag vill börja med att tacka Niklas Wykman för att han konstaterar att RUT är unikt i att det är självfinansierande. Ibland när man lyssnar på moderata riksdagsledamöter i interpellationsdebatterna låter det som att alla skatteförändringar är självfinansierande. Det är bra att Niklas Wykman tycker att detta är unikt.

Den del av RUT som är minst självfinansierande är väl just läxhjälp, eftersom det är en mer avancerad tjänst. Den skiljer ut sig från de andra delarna av RUT-avdraget eftersom det inte handlar om enkla arbeten utan om mer kvalificerade uppgifter. Det lät inte riktigt så när man lyssnade på Niklas Wykman. Då lät det som att Skatteverket hade välkomnat RUT-förändringen vad gäller läxhjälp. Niklas Wykman borde minnas eftersom han jobbade på Finansdepartementet att Skatteverket avstyrkte införande av läx-RUT, men Skatteverket har däremot inte motsatt sig ett slopande. Skatteverket ansåg att läx-RUT försvårade gränsdragningsfrågorna, vilket man påtalade i sitt remissvar.

Jag vill också påminna om att de förändringar vi gör i RUT är av mycket marginell betydelse. Poängen är att försöka rikta RUT mer mot pensionärer och vanliga barnfamiljer och på så sätt stärka legitimiteten i skattesystemet. Det är svårt att få legitimitet för ett system som i praktiken innebär att man i det närmaste kan ha heltidsanställd hjälp i hemmet och få fullt skatteavdrag för det.

Anf. 4 NIKLAS WYKMAN (M):

Herr talman! Finansministern hävdar att förändringarna är marginella, och finansministern säger väl därmed att det kanske inte spelar så stor roll för många människor att förändringarna görs. Finansministern kanske borde ha den typen av diskussion med dem som berörs.

Många ungdomar som arbetar i den typen av jobb blir av med sin försörjning. RUT-avdraget ger legitimitet. Vi vet att legitimiteten för svartarbete kraftigt har sjunkit och att förtroendet för skattesystemet kraftigt har ökat. Vi vet att färre tycker att det är okej att arbeta svart och fler tycker att det är självklart att arbeta vitt. Också människors åsikter om skattesystemet i dess helhet har förändrats kraftigt under alliansregeringen. När

finansministern tidigare var ansvarig för frågorna som skattestatssekreterare tyckte över 40 procent illa om skattesystemet. Det halverades under alliansens regeringsperiod, och legitimiteten för skattesystemet ökade.

Då växte också skatteintäkterna, och svartarbetet kunde trängas undan.

Finansdepartementets tidigare beräkningar visar om jag minns rätt, herr talman, att en förändring av RUT-avdraget som genomförs nu kostar ungefär 1 000 eller 1 100 arbetstillfällen. Att i ett läge med hög arbetslöshet, då bland annat Arbetsförmedlingen rapporterar att fler människor som står långt från arbetsmarknaden har svårt att komma i jobb, genomföra en förändring som gör att ytterligare 1 000 personer får svårare att få jobb eller blir av med sina arbeten – vad är den ekonomiska logiken bakom det?

Finansministern kanske inte har någon ekonomisk logik bakom detta, utan det kanske finns andra skäl som ligger bakom att man vill göra den här typen av förändringar. I så fall är det eftersträvansvärt att redovisa vad de bakomliggande motiven är. Det är svårt för det svenska folket att förstå varför man gör en förändring av en reform som är självfinansierande, skapar arbetstillfällen, är populär, tränger undan svartarbete, underlättar vardagen, bidrar till ökad jämställdhet och inte kostar någonting i statsbudgeten utan enligt de flesta bedömare kanske till och med bidrar något till skatteintäkterna. Varför vill man här göra förändringar?

Jag delar finansministerns ambition att vi ska ha likvärdig läxhjälp för alla. Jag arbetade mycket med den frågan när jag själv arbetade med skolpolitik. Vi har sett att läxhjälp växer fram alltmer. Jag välkomnar de i grunden av Alliansen framtagna förslagen om likvärdig läxhjälp för alla. Men det motiverar inte att man går in och ändrar i en reform som ger fler arbetstillfällen, stärker eller åtminstone inte försvagar de offentliga finanserna, är populär, tränger undan svartarbete och ökar jämställdheten. Varför vill man rikta politiken mot detta? Det är någonting som fungerar, som är populärt. Ändå är det här man vill sätta in stöten i politiken. Det blir jag inte klok på.

Anf. 5 STEN BERGHEDEN (M):

Herr talman! Jag har en liten fråga till finansministern och kanske lite stöd och hjälp i det fortsatta arbetet.

Det är inte bara människor som beställer de här RUT-tjänsterna och får hjälp med den delen. Det är också väldigt många människor som jobbar med den delen. Framför allt är det många äldre människor som hjälper andra äldre och på det sättet drygar ut sin ibland kanske mindre pension med att hjälpa dem som behöver hjälp. Det tycker jag är viktigt att man tar med i den här delen. Det är en social bit både för dem som utför de här seniorjobben och för de äldre som får hjälp.

Nere i Skaraborg finns det någonting som heter Seniorjobb. Man syselsätter om uppgiften är helt rätt ca 1 000 äldre människor, som hjälper andra människor med uppgifter i deras hem och utanför.

Därför vill jag fråga ministern: Är det inte tvärtom vi ska göra och utöka den här hjälpen? Dels för att de här pensionärerna som hjälper till kan dryga ut sin pension och på det sättet få ett drägligare liv och få komma ut och fortsätta jobba i den takt de vill, dels för att de äldre som behöver hjälp och kanske vill ha hjälp av äldre människor kan känna samhörigheten och stödet i den hjälpen.

Min fråga till ministern är alltså: Vore det inte bättre att vi gav tydliga signaler om att vi tycker att detta är en bra väg framåt och att vi kan tänka oss att titta vidare på detta? Vi tycker att det är bra att våra äldre kan hålla på och jobba längre upp i åldrarna i den takt och med den ork de har, och det är bra att vi kan hjälpa våra äldre människor på detta sätt. Är det inte fel väg att gå att skära ned på detta? Det vore väl bättre att utöka det.

Anf. 6 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Herr talman! Jag delar helt Sten Berghedens ambition att äldre ska ha möjlighet att jobba längre.

Jag tror knappast att någon stor andel av de äldre som jobbar med RUT-tjänster kommer att påverkas av det här förslaget. Det kommer att beröra de 2 procent av medborgarna som skulle slå i det nya taket för RUT-avdraget. Av dem kan ungefär hälften föra över det på sin partner, och de hushåll där båda slår i taket ligger på sådana inkomstnivåer att det inte är orimligt att tro att de kommer att fortsätta köpa RUT-tjänster även efter förändringarna. Det handlar om personer som har en årsinkomst på i genomsnitt 960 000 kronor. Det kommer alltså att finnas goda möjligheter för äldre att fortsätta arbeta – i den utsträckning de inte jobbar specifikt med poolrengöring eftersom just den tjänsten kommer att utgå. Jag vet inte om det är en stor andel av pensionärerna som jobbar inom RUT som gör det.

Niklas Wykman frågar vad som är motivet till att göra de här förändringarna. Det handlar om legitimiteten i skattesystemet. Jag är övertygad om att det för att det ska finnas en legitimitet i skattesystemet behöver finnas rim och reson i hur mycket RUT-avdrag man kan göra men också i vilka tjänster som ingår i RUT. Det vi försöker göra är förändringar som kan höja legitimiteten för det här systemet.

Det finns många poänger med RUT-avdraget. Det är därför regeringen inte har några förslag om att ta bort RUT-avdraget utan föreslår smärre justeringar för att öka legitimiteten i systemet som helhet.

Anf. 7 NIKLAS WYKMAN (M):

Herr talman! Vi hör finansministern tala om legitimiteten i skattesystemet. Det är en öppen fråga hur finansministern tror att legitimiteten i skattesystemet ökar när man ger sig på en reform som skapar 20 000 arbetstillfällen, ökar jämställdheten, pressar tillbaka svartarbete och minskar utanförskapet. Då säger finansministern: Vi ger oss på den reformen för att öka legitimiteten i skattesystemet. Det väcker uppenbarligen frågan hos många: Vad tror finansministern bygger legitimitet i skattesystemet?

Om man ser till historiken och de utvärderingar som Skatteverket gör ser man att legitimiteten i skattesystemet ökade kraftigt under alliansregeringen. När finansministern fick sluta som skattestatssekreterare tyckte mer än 40 procent illa om skattesystemet. Under alliansregeringens tid vid makten nästan halverades andelen av svenska folket som tycker illa om skattesystemet. Så finansministern har kanske själv låg legitimitet när hon talar om vad som ger legitimitet till skattesystemet.

Att tränga undan jobb och att tränga undan reformer som minskar svartarbete, ökar jämställdheten och pressar tillbaka utanförskapet kommer inte att bygga legitimitet i skattesystemet. Legitimitet i skattesystemet byggs på att man känner att man kan göra rätt för sig, att det lönar sig att arbeta och att politiken stöttar och inte lägger hinder när man vill komma in på arbetsmarknaden och bidra till sin egen och sin familjs försörjning och därigenom till våra gemensamma offentliga utgifter till välfärden.

Anf. 8 STEN BERGHEDEN (M):

Herr talman! Svaret gör ju att det blir ännu märkligare när finansministern säger att detta har väldigt liten ekonomisk påverkan. Är det en rent ideologisk tanke, då? Man ska markera att RUT-tjänster tycker inte den här regeringen är så viktiga. Dem ska man ta bort stöd och hjälp till. Där emot tycker man att vi kan behålla ROT-avdraget ett tag till, även om det också minskas.

Vi vet också att det regeringsunderlag som regeringen och finansministern har vill plocka undan RUT-avdragen helt och hållet. Är detta det första steget? Man börjar knapra i ena kanten för att sedan minska dem ytterligare i nästa budgetdiskussion.

Herr talman! Om det finns så lite pengar att tjäna på den här delen, då är det väl helt klart helt fel signaler man skickar ut till de äldre som fortfarande håller på och hjälper till ute i samhället, som har passerat pensionsåldern men ändå fortsätter att hjälpa andra äldre med att tvätta, diska, laga mat, städa, ta en kopp kaffe med de äldre och hjälpa till i deras hem och på det sättet drygar ut sin lön.

Då är det väl helt fel signal för de småpengarna att säga: Det här börjar vi nu nagga i kanten. Det är väl också helt fel signal att till de företag som är på gång att starta i de här delarna säga: Nu börjar vi skära ned i den delen. Vi borde i stället uppmuntra dem: Vi tycker att det här är rätt väg att gå. Vi vill att fler, både äldre och yngre, ska komma ut och hjälpa till. På det viset skapas både jobb och hjälp.

Min fråga till finansministern blir: Vad är nästa steg? Är tanken att ytterligare minska den här delen av våra RUT- och ROT-avdrag?

Anf. 9 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Herr talman! Jag har fått upprepade frågor om varför regeringen genomför den här reformen. Jag ska svara igen. Det handlar om legitimiteten i skattesystemet.

Vi har lite olika syn på vad som skapar legitimitet i skattesystemet. Jag tror till exempel att borttagandet av fastighetsskatten ökade legitimiteten för skattesystemet i stort – jag tror att Niklas Wykman håller med om det. Fastighetsskatten var nämligen mycket impopulär hos det svenska folket. Man uppfattade den som slumpmässig. Man kände sig orolig för hur den skulle utvecklas. Man oroade sig över möjligheten att bo kvar i sitt hem med den fastighetsskatten, så som den var utformad. Avskaffandet betyder väldigt mycket för legitimiteten i skattesystemet.

Jag delar däremot inte Niklas Wykmans analys att det är viktigt för legitimiteten i skattesystemet att man i det närmaste ska kunna ha en halvtidsanställd hjälp i hemmet och att skattebetalarna ska stå för halva den kostnaden. Jag tror inte att det stärker legitimiteten i skattesystemet.

Jag tror heller inte att legitimiteten i skattesystemet stärks i och med att man ska kunna ha en person som kommer hem och rengör poolen och att grannarna sedan ska stå för halva kostnaden. Jag tror heller inte att det stärker legitimiteten i skattesystemet att man kan ha bartendrar eller kocklandslaget på 50-årsfesten och att skattebetalarna sedan ska stå för halva kostnaden.

Det är den typen av mer extrema former av RUT-avdraget som vi avvecklar med den här reformen. Men för helt vanliga familjer och pensionärer som vill ha hjälp med veckostädning, flyttstädning och annat finns möjligheterna kvar, precis som de finns i dag.

Överläggningen var härmed avslutad.

§ 8 Svar på interpellation 2014/15:413 om finansministerns uppfattning om ekonomiska drivkrafter

Anf. 10 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Herr talman! Fredrik Schulte har frågat mig om jag anser att ekonomiska incitament kan påverka sysselsättning och tillväxt. Därtill har han frågat om regeringen lagt fram förslag som försämrar drivkrafterna för arbete. Vidare vill han ha en förklaring till varför två tredjedelar av de senaste 30 årens jobbtillväxt har kommit sedan 2006.

Utformning av skatte- och ersättningsystem och offentligfinansierad välfärd, såsom kollektivtrafik och barnomsorg, påverkar hushålls och företags beteende. Men det råder betydande osäkerhet kring storleken på de effekterna.

Politiska åtgärder bör vara ändamålsenliga och kostnadseffektiva. När det gäller exempelvis nedsättningen av socialavgifterna för unga generellt har IFAU visat att åtgärden haft små effekter på sysselsättningen i förhållande till dess offentligfinansiella kostnad. Det finns betydligt bättre sätt att använda 16 miljarder kronor på, och därför föreslår regeringen att nedsättningen ska tas bort.

Regeringen föreslår även en höjning av den högsta dagpenningen och grundbeloppet i arbetslöshetsförsäkringen. Avvägningen mellan å ena sidan trygghet och bra matchning och å andra sidan drivkrafter för att undvika arbetslöshet är viktig men svår. Alltför höga ersättningar kan förlänga arbetslöshetstiderna genom att det blir mindre lönsamt att arbeta. Alltför låga ersättningar kan leda till att arbetslösa tvingas ta det första jobb som erbjuds oavsett om det matchar dennes kompetens eller inte. En väl fungerande arbetslöshetsförsäkring underlättar omställning på arbetsmarknaden. Detta är helt centralt för strukturomvandlingen och därmed för en tryggad produktivitetstillväxt på sikt. Välfärdssystemen spelar även en viktig roll för att stabilisera utvecklingen över konjunkturcykeln. Länder med väl utvecklade välfärdssystem klarade till exempel finanskrisen bättre.

Antalet sysselsatta har ökat sedan 2006, men det har även befolkningen. Faktum är att närmare hälften av befolkningstillväxten de senaste 30 åren har ägt rum mellan 2006 och 2014. Precis som i andra jämförbara länder stannar dessutom allt fler äldre kvar i arbetskraften, vilket också har

bidragit till ett ökat arbetskraftsutbud. Det är en glädjande utveckling. Problemet är dock att sysselsättningen inte hållit jämna steg med ökningen i arbetskraften, vilket resulterat i en hög arbetslöshet.

Andre vice talmannen meddelade att Fredrik Schulte, som framställt interpellationen, anmält att han var försenad till debatten.

Anf. 11 NIKLAS WYKMAN (M):

Herr talman! Finansministern! Mellan 1970 och 2006 tillkom givetvis en stor mängd jobb i Sverige, men netto blev jobben i privat sektor inte fler under den här perioden. Det var mer än 30 år med befolkningsökning men utan fler jobb i privat sektor.

Finansministern! Så kan man givetvis inte finansiera en välfärdsstat som den svenska. Fler jobb behöver komma till och fler människor behöver arbeta för att vi ska säkra både människors egen välfärd och vår gemensamma välfärd.

Vad berodde det på att jobben inte blev fler? Det berodde givetvis på flera faktorer, herr talman. Skuldsättningspolitiken är en av de viktigaste. Svensk ekonomi utsattes för omfattande vänsterexperiment under denna tid. Skatter drevs upp. Drivkrafter togs bort. Stegvis förlorade Sverige i internationella jämförelser. Vi gick från att tillhöra den absoluta välfärds-toppen till att vara mer av ett medelmåttigt land.

Sedan kom 90-talskrisen. Socialdemokraterna har skrivit reflekterande texter kring detta, där man har tagit på sig merparten av skulden för hur den här krisen uppkom och de effekter som det fick på ekonomin. Därefter vidtog socialdemokratiska och moderatledda regeringar ett omfattande reformarbete i fråga om svensk ekonomi. Sedan dess har också resultaten för ekonomin varit mycket goda. Jobben har blivit fler. Konkurrenskraften har ökat. Produktiviteten har ökat och så vidare. Vi har också kunnat öka vår välfärd. På det hela taget har fler människor kunnat få det bättre i Sverige. En viktig grundbult i detta var givetvis det finanspolitiska ramverket, det som nu gradvis överges av regeringen.

Herr talman! Jag tycker att det är mycket beklagligt att finansministern överger en av de grundbultar, hörnstenar, som har byggt svensk ekonomisk framgång. Det handlar om budgetdisciplin och överenskommelser mellan partier om hur finanspolitiken ska skötas. Det som Göran Persson, Anne Wibble med flera tog ett stort ansvar för att komma igång med och sedermera också få på plats naggas nu i kanten av en regering som vill överge skyddsvallar och marginaler i de offentliga finanserna till förmån för att höja bidragen.

Där blir också interpellantens fråga tydlig. När bidragen höjs behöver skatterna höjas. I den ekvationen blir det inget mer utrymme för pengar till den offentliga välfärden. Skattehöjningarna går i huvudsak till utbyggda program och till utbyggda bidrag.

Skattehöjningarna, finansministern, genomförs på ett sätt som tar ned drivkrafterna för att arbeta. Jobbskatteavdraget avtrappas, vilket enligt S-märkta ekonomer inte ger några ökade intäkter. Finansministerns förklaring, att befolkningsökningen har drivit sysselsättningsökningen, underkänns av Finanspolitiska rådet. Man säger att sysselsättningen har ökat tydligt och på ett sätt som långt ifrån uteslutande kan förklaras av befolkningsökningen.

Prot. 2014/15:98
8 maj

Svar på
interpellationer

Finansministern säger också att äldres deltagande i arbetskraften ökar brett runt om i Europa, eller om det till och med var världen. Men det ökar väsentligt mer i Sverige, tack vare de reformer alliansregeringen har gjort. Det handlar bland annat om RUT-tjänster men också om att göra det billigare och mer lönsamt att stanna kvar i arbetskraften som äldre. Nu vill regeringen ta bort detta och återinföra den särskilda löneskatten för äldre. Det kommer inte att gynna den här utvecklingen.

Anf. 12 RASMUS LING (MP):

Herr talman! Man ska vara försiktig med att utge sig för att prata för alla. Vilka drivkrafter folk har är individuellt, men självklart måste man ibland generalisera.

När det gäller människor som har arbetsförmåga skulle jag ändå säga: Så gott som alla vill inte någonting hellre än att få ett jobb.

Den ekonomiska drivkraften är en av flera delar i detta. Den är inte på något sätt oviktig, men den är långt ifrån den enda. Om man undantar en och annan som slutar sitt jobb och får fallskärm eller avgångsvederlag tjänar den absoluta merparten – så gott som alla – på att få ett jobb. Det finns mer än tydliga ekonomiska incitament för att arbeta i Sverige, och det är dessutom något människor vill göra. Det finns nämligen även annat positivt som kommer med att arbeta, som att få kollegor, vara med i ett sammanhang, få ökad frihet och ökat självbestämmande samt kunna få semester.

I interpellationen skriver Fredrik Schulte, i mitt tycke en aning raljant, att regeringen höjer ”bidragen för att inte arbeta”. Detta kan ses mot bakgrund av att sjukförsäkringen har försämrats och att människor har tvingats till försörjningsstöd när perioden har tagit slut. Taket i a-kassan har också legat stilla i tolv tretton år. Allt handlar dock inte om direkta ekonomiska drivkrafter. Trygghet är också någonting som behövs för att människor ska fatta bra beslut och kunna komma igen efter tuffare perioder.

Att en ökad trygghet i socialförsäkringen har betydelse kan man också se i andra länder. I till exempel Danmark finns inte samma karens som i Sverige för den som själv säger upp sig från ett arbete. Här är det nästan omöjligt för den som har ett jobb att säga upp sig, för karensperioden innan man får a-kassa är så pass lång. Det ser dock ut på ett annat sätt i Danmark, och det är en trygghet som stärker drivkraften att våga ta steget om man inte trivs med sitt jobb. Det stärker arbetstagarens roll gentemot arbetsgivaren.

Det finns alltså olika slags drivkrafter och olika system för att människor ska komma in på arbetsmarknaden, herr talman.

Anf. 13 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Herr talman! Så kan man inte finansiera en välfärdsstat, säger Niklas Wykman. Jag säger så här: Niklas Wykman kunde inte vara med och finansiera välfärdsstaten när han jobbade på Finansdepartementet, med tanke på att han lämnade efter sig ett budgetunderskott på 74 miljarder kronor.

Under Niklas Wykmans tid på Finansdepartementet ökade ju underskottet i de offentliga finanserna – år efter år efter år. Man rörde sig längre och längre bort från ordning och reda i statens finanser, från det finanspolitiska ramverket och från överskottsmålet. Varje år Niklas Wykman satt

på Finansdepartementet rörde man sig längre bort från de regler vi har i det finanspolitiska ramverket. Så kan man inte finansiera en välfärdsstat.

Man kan inte finansiera en välfärdsstat med ofinansierade skattesänkningar, utan det handlar om att skapa goda möjligheter för alla i samhället att delta på arbetsmarknaden. Där var ofinansierade skattesänkningar uppenbarligen inte lösningen på alla Sveriges problem.

Moderaterna och Niklas Wykman fortsätter nu den här politiken i opposition. Det såg vi i den moderata budgetmotionen, där 2 av 3 miljarder i finansieringen visade sig vara en ren luftfinansiering. En beräkningsteknisk korrigering var deras stora finansieringsåtgärd. Det låter ju för bra för att vara sant att man skulle kunna finansiera välfärden via beräkningstekniska korrigeringar, och det *är* för bra för att vara sant. Återigen visar Moderaterna att de använder oseriös ekonomisk politik. De vill försämra de offentliga finanserna och driva Sverige mot allt större budgetunderskott.

Anf. 14 NIKLAS WYKMAN (M):

Herr talman! Finansministern får ta och läsa vår budgetmotion. Det som kallas beräkningsteknisk justering är nämligen jämte den budgetproposition vi presenterade i höstas och som underskattade skatteintäkterna. De pengar finansministern efterlyser finns alltså där, såväl i finansministerns egen budget som i vår budget. Det är samma. Den diskussionen kan vi alltså lämna bakom oss.

Vi kan också konstatera att Sverige hade EU:s starkaste offentliga finanser när finansministern tillträdde. Inget annat land inom Europeiska unionen hade sammantaget, sett till saldot i det finansiella sparandet och sett till statsskulden, starkare offentliga finanser än Sverige. Finanspolitiska rådet sa också för första gången att regeringen bröt mot det budgetpolitiska ramverket och överskottsmålet när finansminister Magdalena Andersson presenterade sin första budget.

Vi bedrev alltså under alliansregeringen en politik i linje med överskottsmålet, men det har den här regeringen frångått. Man har höjt bidragen på bekostnad av skyddsvallarna i ekonomin. Den som vill kritisera regeringens politik behöver inte vända sig till oppositionen, utan den kan läsa regeringens egen budget. Där framgår att det under Magdalena Anderssons fyra år som finansminister kommer att vara strukturella underskott i offentliga finanser varje år. Under finansministerns fyra år kommer arbetskraftsdeltagandet att minska, och utanförskapet kommer att öka. Nu kommer också rapporter om kraftiga ökningar i sjukförsäkringssystemet.

Den fränaste kritiken mot finansministerns politik har finansministern alltså själv skrivit i sin budgetmotion.

Anf. 15 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Herr talman! Niklas Wykman önskar att vi ska lämna diskussionen om den moderata budgetmotionen bakom oss. Det förstår jag att Niklas Wykman önskar, men jag tror tyvärr inte att vi kan göra det. Den moderata budgetmotionen är nämligen inte skriven mot alliansmotionen från i höstas, utan den är skriven som ett svar på regeringens vårproposition. I regeringens vårproposition har vi korrigerat det fel som fanns i Alliansens budgetmotion.

Det innebär att det offentligfinansiella sparandet i Moderaternas budgetmotion de facto är 2 miljarder sämre än i regeringens vårproposition. Det visar hur Moderaterna håller fast vid sin traditionella linje om hur viktigt det är att låna till skattesänkningar. Man fortsätter samma politik, det vill säga att vilja öka underskotten i de offentliga finanserna. Det är en diskussion jag tror att vi tvingas återkomma till under den kommande mandatperioden.

Det var även tidigare mycket tydligt att Moderaterna är för en oansvarig ekonomisk politik. Det strukturella underskottet ökade varje år. Niklas Wykman jobbade på Finansdepartementet. Det blev större och större, till skillnad från den här regeringens politik där det strukturella underskottet minskas. Prognosen ger att det strukturella underskottet minskas för varje år. Återigen handlar det om att förbättra statsfinanserna när vi tar över efter en moderatledd regering.

Den tidigare, moderata regeringen var i sin budgetproposition även väldigt tydlig med att man bröt mot det finanspolitiska ramverket. I de budgetpropositioner som togs fram under Niklas Wykmans tid på Finansdepartementet går det tydligt att läsa att man bröt mot överskottsmålet. Man orkade inte hålla fast vid det; lusten att sänka skatten med lånade pengar var alltför stor.

Anf. 16 FREDRIK SCHULTE (M):

Herr talman! Jag tackar min kollega Niklas Wykman som hjälpte mig nu när mitt flyg var försenat.

Det är intressant att konstatera att det sedan 1984, alltså för 30 år sedan, har skapats ½ miljon nya jobb. Om man räknar antalet personer som är sysselsatta i dag och jämför det med antalet för 30 år sedan har siffran ökat med ½ miljon på 30 år. Av de jobben har 360 000, alltså mer än två tredjedelar, tillkommit under de senaste åtta åren. Då har vi samtidigt haft den värsta globala ekonomiska krisen sedan depressionen på 1930-talet. Hur kan det här komma sig? Hur kan det komma sig att vi har haft en sådan otrolig jobbtillväxt under de senaste åren?

Det beror på att vi har haft en politik som har byggt på arbetslinjen, att det ska löna sig att arbeta och löna sig att driva företag, mot en tidigare politik som var inställd på att göra trygghetssystemen så pass generösa att det inte lönade sig att arbeta.

Siffran 360 000 under de senaste 8 åren satt i relation till en jobbtillväxt på en halv miljon under de senaste 30 åren talar sitt väldigt tydliga språk. Då kommer Magdalena Andersson att tala om att arbetslösheten har ökat. Men det beror ju på att frågan om arbetslöshet är ett siffertrixande, för det går att reglera arbetslösheten väldigt enkelt genom att förtidspensionera och sjukskriva människor. Och det är antagligen så som finansministern kommer att "lösa" jobbfrågan.

Anf. 17 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Herr talman! Det är viktigt att det finns goda drivkrafter för arbete. Det är också viktigt att det finns goda möjligheter och förutsättningar att arbeta för alla som vill och kan delta i arbetskraften. Det handlar naturligtvis om att vi ska ha både skatte- och välfärdssystem som innebär en rimlig avvägning mellan ekonomiska drivkrafter för arbete och trygghet om man blir sjuk eller arbetslös.

Där finns ideologiska skillnader mellan Moderaterna och regeringspartierna. Moderaterna tror att det faktum att man ska oroa sig för utförsäkring när man blir sjuk är en viktig drivkraft som gör att människor snabbt blir friska. På motsvarande sätt tror Moderaterna att en mycket låg a-kassa är något som skapar fler arbetstillfällen.

Från regeringens sida ser vi också behovet av att det finns en fungerande välfärd för att människor ska kunna arbeta, att det finns väl fungerande äldreomsorg, väl fungerande barnomsorg men också trygghetssystem när man blir förälder. Vi har olika syn på detta. Det finns studier som tyder på att väldigt många, inte minst kvinnor, har tvingats gå ned i arbetstid därför att äldreomsorgen inte hållit tillräckligt hög kvalitet.

Jag tycker att det är glädjande att många svenskar vill delta i arbetskraften. Det som är regeringens uppgift är att se till att fler av dem också får möjlighet att arbeta. Här är det viktigt att på olika sätt stärka människors möjlighet att komma i arbete, inte minst via utbildningsinsatser.

Jag vill också påpeka att förklaringen till att fler jobb har kommit till sedan 2006, vilket är oerhört positivt och glädjande, i huvudsak är att befolkningen ökat, vilket också är positivt och glädjande, men även att fler äldre nu fortsätter att jobba efter 65 års ålder. En högre andel jobbar högre upp i åldrarna, vilket också är en positiv och glädjande utveckling.

Överläggningen var härmed avslutad.

§ 9 Svar på interpellation 2014/15:414 om välfärdens kärna

Anf. 18 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Herr talman! Fredrik Schulte har frågat mig om jag anser att alla ofentliga utgifter kan klassificeras som välfärd och om så inte är fallet undrar han vad jag definierar som kärnan i välfärden. Vidare har han frågat mig om jag instämmer i beskrivningen att utgifterna för utgiftsområdena 9, 12, 15, 16 och 25 har ökat med ca 50 miljarder kronor sedan 2006 om man justerar för inflation och befolkningsökning.

Det är svårt att kort och koncist definiera vad som är välfärd. I sin definition av välfärdens kärna utelämnar Fredrik Schulte till exempel garantipensionen, arbetsmarknadspolitiken och sjukförsäkringen. Det tycker jag är en märklig definition.

Under de borgerliga regeringsåren 2006–2014 har utgifterna för de av Fredrik Schulte utvalda utgiftsområdena ökat med ca 83 miljarder kronor enligt Ekonomistyrningsverkets officiella utfallssiffror. En mindre del av denna ökning, ca 30 miljarder kronor, beror på faktiskt föreslagna politiska reformer i de ekonomiska propositioner den förra regeringen lämnade till riksdagen.

Övriga nivåökningar beror på den automatik som är inbyggd i statens budget med pris- och löneomräkning, indexering och volymökningar i transfereringssystemen liksom rent tekniska förändringar av budgeten. Detta kan vem som helst se genom att sammanställa förslagen i de ekonomiska propositionerna från och med budgetpropositionen för 2007.

Ett belysande exempel: För utgiftsområde 12, som innehåller hela den ekonomiska familjepolitiken inklusive föräldraförsäkring och barnbidrag, handlar det netto om ca 1 miljard kronor i högre nivå 2014 jämfört med

Prot. 2014/15:98
8 maj

Svar på
interpellationer

2006 som beror på aktivt föreslagna reformer från den förra regeringen. Jämför det med ca 16 miljarder kronor under samma period i ökning som följer av löneökningar i ekonomin över tiden och att det finns fler barn. Reformerna utgör alltså runt 6 procent av den totala utgiftsökningen inom detta utgiftsområde.

Beloppet på ca 30 miljarder kronor i reformer, som den moderatledda regeringen föreslagit, kan sedan ställas mot dess aktivt och målmedvetet genomförda skattesänkningar på 130–140 miljarder kronor och det underskott i de offentliga finanserna på 74 miljarder kronor för 2014 som de lämnat efter sig.

Att beskriva det som en politik som har värnat välfärdens kärna är inte seriöst.

Anf. 19 FREDRIK SCHULTE (M):

Herr talman! Alla riksdagsledamöter i den här kammaren är överens om en sak, och det är att Sverige ska förbli en välfärdsstat. Sverige ska vara ett land som har världens bästa välfärd. Vi ska ha världens bästa skola, även om vi är långt ifrån där. Vi ska ha världens bästa äldreomsorg, världens bästa förskola, världens bästa konventionella sjukvård och den ska vara tillgänglig för alla och lika bra för alla.

Det här är viktigt. Det är ett sätt att utjämna livschanser så att människor som föds in i ett visst socioekonomiskt sammanhang inte ska vara låsta där för evigt.

Denna modell, som vi alla ställer oss bakom, har varit väldigt framgångsrik och gjort att Sverige i dag är ett av världens mest socialt mobila länder. Om du föds under tuffa ekonomiska förhållanden här i Sverige är det större sannolikhet att du klättrar, gör en klassresa och blir framgångsrik och välbärgad än om du föds i USA. Den sociala dynamiken har blivit en av Sveriges stora styrkor.

Vi i Alliansen och Moderaterna har arbetat under de senaste åtta åren för att stärka välfärden. Vi har aktivt arbetat för att satsa på skolan, på mer undervisningstid i matematik. Vi har sett till att lärare fått bättre möjligheter att fortbilda sig. Vi har sett till att man inte ska behöva stå i kö och vänta på en operation genom den så kallade kömiljarden. Det har gjort att det som det för tio år sedan var den stora politiska debatten om i Sverige, sjukvårdsköerna, i princip har försvunnit. Vi har satsat på att utveckla kompetensen hos dem som jobbar i äldreomsorgen, vi har satsat på att utveckla kompetensen hos dem som jobbar i förskolan, och så vidare.

När man plussar ihop allt det här och tittar bara på de utgifter som statsbudgeten riktar till vård, skola och omsorg, har vi, vilket vi hörde finansministern konstatera, gett 50 miljarder mer till välfärdens kärna. Det är alltså med hänsyn tagen till inflation och till att befolkningen har vuxit. Då har vi inte ens räknat med alla de miljardbelopp som staten har skickat till kommunerna, och det är ett faktum att kommunerna nu har väsentligt bättre ekonomi och bättre förutsättningar att satsa på välfärden i dag än vad de hade 2006.

Ändå får vi höra från Magdalena Andersson att den politik som Alliansen har fört inte kan anses vara en politik för välfärdens kärna. Hur går det ihop? Hur kan man konstatera att vi har gett minst 50 miljarder mer till vård, skola och omsorg och ändå säga att vi inte har en bra politik för välfärden?

Jo, herr talman, därför att finansministern och Socialdemokraterna har en annan definition av välfärd. De rödgröna tycker nämligen att ett system med väldigt höga bidrag är en del av välfärden.

Alla här är överens om att det ska finnas en trygghet när du blir arbetslös eller sjukskriven. Och Sverige har ett av världens mest generösa grundtrygghetssystem, och det ska vi fortsätta att ha. Problemet är det som de rödgröna vill, nämligen skapa ett bidragssamhälle där det inte lönar sig att arbeta. Och det, herr talman, är inte välfärd. Det är en bidragsfälla.

Anf. 20 NIKLAS WYKMAN (M):

Herr talman! Finansministern konstaterar att resurserna till sjukvård, omsorg och skola ökade under alliansregeringens tid vid makten. Det finns anledning att reda ut varför. Hur kunde det bli så?

Samtidigt som drivkrafterna för att arbeta, driva företag och investera ökade genom att skatterna sänktes ökade resurserna till det som utmärker Sverige som ett av världens bättre länder med god sjukvård, stora satsningar på skola, satsningar på förskola och äldreomsorg som ger både barn och äldre trygghet och ger kvinnor mer likvärdiga möjligheter att delta i arbetslivet som män har.

Utvecklingen vilade på tre ben. Det ena var att Alliansen pressade tillbaka utanförskapet med ungefär 200 000. När färre människor har behov av offentlig försörjning kan givetvis större resurser användas till det som är välfärdens verksamheter. Nu ser vi i regeringens budget att utanförskapet åter förespås att öka till de höga nivåer som Alliansen en gång fick ta över.

Det andra benet som stärkte välfärdsverksamheternas finansiering var att fler människor kom i arbete. Ungefär 300 000 fler fick ett arbete under alliansregeringens tid vid makten. När fler arbetar och bidrar ökar intäkterna till det offentliga. Även om var och en bidrar lite mindre blir det totala bidraget större när fler jobbar.

Herr talman! I regeringens budget ser vi hur arbetskraftsdeltagandet förväntas minska under åren framöver, det vill säga färre människor kommer att stå till arbetsmarknadens förfogande. Nationalekonomisk forskning visar tydligt att det är den huvudsakliga orsaken till minskad sysselsättning. Åter bryter regeringen en positiv utveckling och kommer långsiktigt att försvaga välfärdens finansiering.

Det tredje benet som denna utveckling vilade på var att Sverige kunde bedriva en effektiv krishanteringspolitik. Frågar vi OECD, IMF, EU-kommissionen eller annan valfri auktoritet på området finansiell politik får alliansregeringen och Sverige ett högt betyg. Tack vare att vi kunde stimulera ekonomin och bedriva reformer ökade svensk motståndskraft. Vi kunde på så sätt säkra skatteintäkter till vår gemensamma välfärd.

Herr talman! Även på denna punkt ser vi hur regeringen och finansministern förtar Alliansens goda arbete genom att överge det finanspolitiska ramverket och montera ned och ta bort det överskottsmål som har tjänat Sverige väl.

Det var alltså tre ben som denna pall av växande intäkter till välfärdens kärna stod på: minskat utanförskap, fler i arbete och en välavvägd finanspolitik som värnade såväl finansiell stabilitet och motståndskraft i offentliga finanser som möjligheter för svensk tillväxt.

Samtliga dessa ben sågar regeringen nu i och riskerar därmed att välta denna pall för växande välfärd och välstånd.

Anf. 21 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Herr talman! Låt mig uppehålla mig lite vid definitionen av välfärdens kärna eftersom Fredrik Schulte har gjort en definition av den. Jag vill fråga Fredrik Schulte om han tycker att några av dessa verksamheter ingår i välfärdens kärna eller inte:

Alkoholsortimentsnämnden, ingår den i välfärdens kärna eller inte? Handikappersättning, ingår det i välfärdens kärna eller inte? Polarforskningssekreteriatet, ingår det i välfärdens kärna eller inte? Samhall, ingår det i välfärdens kärna eller inte? Institutet för rymdfysik, ingår det i välfärdens kärna eller inte? Garantipension, ingår den i välfärdens kärna eller inte? Regionala etikprövningsnämnder, ingår det i välfärdens kärna eller inte? Arbets-skadeersättning, alltså den ersättning man får tack vare arbetsgivarens försorg om man blir skadad på arbetet, ingår den i välfärdens kärna eller inte?

Jag skulle vilja höra Fredrik Schultes synpunkter på om detta bör ingå i välfärdens kärna eller inte.

Anf. 22 FREDRIK SCHULTE (M):

Herr talman! Vi är överens om att Sverige ska ha världens bästa välfärd, Magdalena Andersson. Vi tvistar om hur vi ska nå dit, men vi är överens om grundutgångspunkten.

Vi är också överens om, som hennes senaste fråga antydde, att det är svårt att avgränsa precis vad välfärdens kärna är. Men bara för att det är svårt att dra en exakt gräns för vad som är och vad som inte är välfärdens kärna innebär det inte att allt som staten ägnar sig åt är välfärd. Försvaret är inte välfärd. A-kassan är inte välfärd.

Magdalena Andersson gör så här för att hon vill separera debatten om vård, skola och omsorg och att vi är överens om att satsa på välfärdens kärna från att hon och socialdemokratin, Vänsterpartiet, Miljöpartiet och Sverigedemokraterna är rörande överens om att expandera trygghetssystemen till den grad att det inte lönar sig att arbeta.

Herr talman! Det är inte välfärdens kärna. Det är skillnad på bidrag och vård, skola och omsorg.

Socialdemokraterna har i nästan hundra år drivit tesen att sänkta skatter står mot välfärd. Sänker man skatten får man försämrade välfärd.

Finansministern har ju själv erkänt i riksdagens talarstol att utgifterna för välfärdens kärna ökade med 50 miljarder, med hänsyn till inflation och befolkningsutveckling, under Alliansens tid vid makten. Sjukvården har fått mycket mer pengar. Skolan har fått mycket mer pengar. Äldreomsorgen har fått mycket mer pengar. Förskolan har fått mycket mer pengar. Ändå försöker Magdalena Andersson måla upp bilden att Alliansen skar ned och sparade in på välfärden.

Den förändring Alliansen gjorde var att göra arbete lönsamt. Kostnaderna för sjukskrivningar och förtidspension har kraftigt dämpats. Antalet personer i arbetsför ålder som är heltidsförsörjda av det offentliga har minskat med 200 000. Antalet personer som arbetar har ökat kraftigt.

Den ideologiska konflikten mellan Alliansen och de rödgröna är att Alliansen tycker att välfärden och den offentliga sektorn måste gå hand i hand med den privata sektorn för att kunna växa och blomstra. Vi kan inte slå ned på den privata sektorn och hoppas på att det ska ge mer pengar till välfärden. Vi måste lyfta den privata sektorn och skapa fler jobb och företag som ökar Sveriges välstånd. Det är först då vi kan få resurser att satsa långsiktigt på äldreomsorg, skola och sjukvård.

Gör man som regeringen gör och höjer skatterna kraftigt, vilket kommer att slå mot jobb och företagande, och samtidigt höjer bidragen så att det inte lönar sig att arbeta kommer det att drabba svensk ekonomi. På sikt kommer vi att få mindre resurser till välfärdens kärna.

Det finns ett tydligt samband, och det visar de senaste åtta åren. Trots att vi sänkte skatten kunde vi satsa mer på välfärden än vad Göran Persson gjorde de sista åren i regeringsställning.

Anf. 23 NIKLAS WYKMAN (M):

Herr talman! Socialdemokraterna sa i valrörelsen att något i Sverige håller på att gå sönder. Det var kanske den mest träffsäkra förutsägelsen av den tillträdande regeringen vad gäller dess ansvarstagande för välfärd och offentliga finanser.

Finansministern ger inget svar på hur regeringen ska säkra välfärdens finansiering när man i sin egen budget presenterar en politik som ökar utanförskapet, minskar arbetskraftsdeltagandet och dessutom har strukturella underskott trots ett normaliserat konjunkturläge. Hur ska då pengarna långsiktigt räcka för att finansiera välfärdens verksamheter?

Finansministern! Hur ska pengarna räcka till välfärdens verksamheter när vi nu ser kraftigt ökade kostnader framför oss inom till exempel sjukförsäkringssystemet?

Hur ser regeringens prioriteringar ut för att vi ska kunna värna drivkrafterna att arbeta – finansministern säger själv att Sverige ska ha goda sådana – och samtidigt finansiera ökade krav och möjligheter inom skola, sjukvård och äldreomsorg? Vi ser att man tar bort spärrar i till exempel sjukförsäkringssystemet, där vi redan har ett ökat kostnadstryck. Hur ska den kalkylen gå ihop?

I den budget som regeringen har presenterat går kalkylerna inte ihop. Man tar inte fullt ut in de ökade kostnader som bland annat finns framför oss inom sjukförsäkringssystemet. Vad händer på sikt med de offentliga finanserna när utanförskapet ökar och arbetskraftsdeltagandet sjunker?

Regeringen har presenterat en budget med ett ökat utanförskap och ett minskat arbetskraftsdeltagande. Man eroderar de offentliga finanserna och välfärdens finansiering.

Anf. 24 ERIK EZELIUS (S):

Herr talman! Jag hade egentligen inte tänkt ge mig in i den här debatten, men jag upplever att det blir lite motsägelsefullt från interpellantens sida. Jag tvingade mig därför att gå upp för att ställa några kompletterande frågor.

Fredrik Schulte från Moderaterna talade om att vi behöver världens bästa välfärd. Det är ord som Moderaterna kanske inte tagit i sin mun tidigare men som är väl bekanta sedan Reinfeldtregeringen. Men Fredrik Schulte vill inte räkna in trygghetssystemen.

Jag har vid upprepade tillfällen hört Fredrik Schulte baktala trygghets-systemen såsom varandes bidragssystem, senast nu i dag här i kammaren.

Vi ska ha generösa ersättningar vid arbetslöshet och sjukdom, säger Fredrik Schulte. Samtidigt säger han, igen, att socialdemokratien håller på att bygga upp ett bidragssamhälle. Denna cyniska människosyn såg vi i valrörelsen 2006, och den präglar Nya moderaterna än i dag.

Jag måste fråga Fredrik Schulte: När har det inte lönat sig att arbeta? Vad är det som Fredrik Schulte och Moderaterna så starkt föraktar i våra trygghetssystem?

Herr talman! Jag måste också fråga Fredrik Schulte: Vad är en rimlig nivå vid sjukdom och arbetslöshet? Är det en lägstanivå, enligt Fredrik Reinfeldts tes i boken *Det sovande folket*, eller är det något annat?

Anf. 25 BÖRJE VESTLUND (S):

Herr talman! Även jag kände mig tvungen att gå upp och diskutera denna fråga.

Man pratar om bidragssamhället, och man antar att förtidspensionerna kommer att öka. Jag har inte hört talas om att någon från något parti över huvud taget har pratat om förtidspensioner.

När det gäller den bortre tidsgränsen i sjukförsäkringen är det visserligen sant att den upphörde, men hur stor andel var det som var så pass sjuka att de sedan kom tillbaka i sjukskrivning?

Andelen sjukskrivna minskade faktiskt under de sista åren med socialdemokratisk regering. Den var förskräckligt hög. Det skulle jag kunna diskutera länge. Jag satt i Försäkringskassans styrelse i Stockholms län, och det var minst sagt en chock när den skenade iväg. Men den minskade ändå. Ambitionen fanns där – man hade den ambitionen. Men vad är det som har hänt nu? Jo, kostnaderna för sjukskrivning har ökat. De har ökat, inte minskat.

Jag tycker också att man ska prata om arbetslöshetsförsäkringen. Moderaterna är snart det enda partiet i denna kammare som fortfarande tycker att vi ska ha ett lågt tak i den.

Det förs diskussioner i nästan alla partier om att man ska öka dagsättningen. Arbetslöshetsförsäkringen har faktiskt en ordentlig inbyggd bortre tidsgräns. Man kan bara ha ett visst antal dagar – jag vill minnas att det är 300. Sedan kan man inte längre ha arbetslöshetsförsäkring.

Om man någon gång i livet måste sluta jobba och över huvud taget inte kan fundera på att någonsin gå tillbaka och jobba finns det problem med sådana system, såvida man inte är svårt sjuk och inte kan gå och jobba.

Jag är ordförande i Svenska Epilepsiförbundet och träffar medlemmar i många andra handikappförbund. Det känns som en smäll i ansiktet på dem när man pratar om att de lever på bidrag. De är i regel svårt sjuka eller har stora funktionsnedsättningar och kan helt enkelt inte stå till arbetsmarknadens förfogande. Det handlar om en liten, liten rest, kanske några få timmar i månaden, när de över huvud taget orkar göra någonting.

Man säger att detta är ett bidragssamhälle. Det är att se ned på människor som inte är stora och starka och kan klara hela sin vardag. Vi människor är olika, och det ska vi vara rädda om. Prata inte om bidragssamhälle när det handlar om en enda sak! I grunden handlar det nämligen om att sänka skatterna, inte om att man vill se detta.

Vem har föreslagit att vi ska införa mer förtidspensioner? Det skulle jag vara väldigt intresserad av att höra. Det har tjuvats om detta flera gånger.

Slutligen, herr talman, är det fantastiskt vilka konsekvenser regeringens politik kommer att få och att man träffsäkert vet detta så tidigt. Jag vill påpeka att regeringens politik inte har hunnit få genomslag än.

Anf. 26 RASMUS LING (MP):

Herr talman! Detta utvecklade sig till en intressant diskussion om välfärdens kärna, vad den egentligen är och vad som är fokus där.

Jag tycker att ett perspektiv som saknas när socialförsäkringssystemen diskuteras är kommunperspektivet.

A-kassan har gradvis urholkats – taket har inte höjts på tolv tretton år – och sjukförsäkringen har försämrats. Det har hänt något i detta land under den senaste tioårsperioden. Resultatet är att kostnaderna för försörjningsstödet har ökat runt om i landet.

Försörjningsstödet har varit ett system för att rädda människor som har det allra svårast, som har en social problematik och som därför är i behov av en nödlösning. Tanken har inte varit att försörjningsstödet ska vara något för den som är sjuk eller utan jobb. För de människorna har det funnits a-kassa och sjukförsäkring.

Försämringen av de statliga systemen har inneburit att fler har hamnat i försörjningsstöd, under allt längre tid.

Skillnaden mellan systemen är att a-kassan och sjukförsäkringen ligger på den statliga nivån och försörjningsstödet på den kommunala. Merparten av det som Fredrik Schulte menar är välfärdens kärna är det som kommunerna har ansvar för.

Mer än 80 procent av kostnadsmassan i kommunerna är vård, skola och omsorg. När försörjningsstödet får ta en allt större del för att de statliga socialförsäkringarna inte täcker tränger försörjningsstödet ut vård, skola och omsorg i kommunernas verksamheter. Åtta av tio kommuner fick ökade kostnader för försörjningsstöd under Alliansens tid.

Min fråga till Moderaterna är: Erkänner ni att försörjningsstödet ökade under den perioden och att de ökade kostnaderna har trängt ut kommunernas möjligheter att finansiera vård, skola och omsorg?

Anf. 27 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Herr talman! Det är intressant att här på fredag förmiddag höra de moderata riksdagsledamöternas engagemang för välfärden. Det verkar dock inte som att Moderata samlingspartiet som helhet har lika stort engagemang för välfärden. Om man till exempel tittar på Moderaternas hemsida under rubriken Vår politik, A-Ö, finns det inget under bokstaven v som i välfärd. Söker man genom sökmotorn på Moderaternas hemsida efter ”välfärdens kärna” får man noll träffar.

Det är ändå bra att vi har ett engagemang kring den här frågan bland vissa riksdagsledamöter. Här har Fredrik Schulte i sin interpellation försökt problematisera vad som är välfärd. Han hävdar att personer som står till vänster likställer välfärd med offentliga utgifter och skriver i sin interpellation: ”Därmed skulle statlig administration ... kunna beskrivas som välfärd.” Det tycker inte Fredrik Schulte verkar vara bra.

Sedan skriver han: "Ett begrepp som inkluderar nästan vad som helst blir urvattnat, tappar sin konkreta innebörd", alltså om det är för mycket som definieras som "välfärdens kärna". Därför föredrar Fredrik Schulte och Moderaterna "att använda det mer politiskt tydligt definierade begreppet 'välfärdens kärna'".

Mot den bakgrunden måste jag ändå ställa en fråga till Fredrik Schulte, även om du inte svarade på min förra fråga om vad du tycker bör ingå. Man får ju lätt intrycket att du inte tycker att statlig administration ska ingå i begreppet "välfärdens kärna". Men som du har definierat det i din interpellation är det ändå så att Alkoholsortimentsnämnden, Överklagandenämnden för studiestöd, Polarforskningssekretariatet, Institutet för rymdfysik samt regionala etikprövningsnämnder ingår i Fredrik Schultes definition av "välfärdens kärna". Däremot ingår inte handikappersättning, arbetsskadeersättning, garantipension, efterlevandepension samt Samhall.

Jag måste fråga: Tycker Fredrik Schulte verkligen att detta är en rimlig definition av "välfärdens kärna"? Hur kan det komma sig att han tycker att statlig administration inte ska beskrivas som "välfärdens kärna" men ändå gör det i sin egen definition av "välfärdens kärna"?

Jag skulle också vilja höra lite mer om varför handikappersättning inte är välfärdens kärna samt hur han för handikapporganisationerna skulle vilja beskriva att den ersättning man får när man är handikappad inte är välfärdens kärna. Så är inte heller garantipension, som jag tror att många pensionärer med låg pension uppfattar som välfärdens kärna. Inte heller de möjligheter som man skapar via Samhall för människor som står långt från arbetsmarknaden och behöver lite stöd är välfärdens kärna. Det är likadant med efterlevandepension, som ges till många personer som har drabbats av dödsfall. Det är inte heller välfärdens kärna – till skillnad från, måste jag ändå säga, regionala etikprövningsnämnder.

Anf. 28 FREDRIK SCHULTE (M):

Herr talman! Varför pratar vi om välfärd? Varför pratar vi inte om skola, vård, äldreomsorg och förskola? Hur använder vissa begreppet "välfärd"? Magdalena Andersson och socialdemokraterna vill på det sättet dölja att vad de egentligen pratar om är bidrag.

Jag måste säga, herr talman: Äntligen får vi se Socialdemokraternas och Miljöpartiets rätta ansikte, när vi har tre ledamöter som går upp här och tydligt visar att vi har en vänster som är en bidragsvänster. Det är bara bidrag, bidrag och bidrag som står i fokus för den rödgröna politiken.

Jag fick en fråga om när det någonsin inte har lönat sig att arbeta. Då skulle jag vilja ta ett exempel.

Jag har en kompis som heter Andreas. Han jobbar som webbdesigner. Han har en lillasyster som heter Astrid, som förra året tog studenten och fick sitt första jobb som servitris. Hon jobbar på ett fik och tjänar ungefär 18 000 kronor. Om Andreas blir arbetslös kommer han med Socialdemokraternas nya politik att få mer i a-kassa för att inte jobba – han kommer att få 20 000 – än vad Astrid får för att jobba och slita.

Föreställ er diskussionen vid matbordet, när Andreas kommer och säger: Jag har blivit arbetslös, jag får 20 000 kronor i månaden. Då säger Astrid: Va, får du 20 000 i månaden för att inte jobba, när jag får 18 000 för att slita?

Kan inte ni socialdemokrater svara på det, svara på rättvisan i att det inte kommer att löna sig att arbeta, att man kan få mer pengar i a-kassa än man får för att jobba och slita? Det är den politiken som kommer att göra att Sverige kommer att behöva betala en massa pengar till människor som fastnar i utanförskap och betala bidragskostnader i stället för att satsa på välfärden. Det är det som gör att Socialdemokraterna tidigare inte kunde satsa på välfärdens kärna.

Anf. 29 ERIK EZELIUS (S):

Herr talman! Det finns bevisligen en tydlig ideologisk schism mellan regeringspartierna och Moderaterna i synen på välfärdens kärna. Skillnaden är att vi ser skola, vård och omsorg, tillsammans med trygghetssystemen, som en del av välfärdens kärna. Moderaterna vill bevisligen ställa skola, vård och omsorg mot trygghetssystemen.

Låt mig då ta ett exempel på hur detta slår ute i samhället. Vi hörde Fredrik Schulte berätta om egna erfarenheter. Jag kommer från en liten bruksort som drabbades hårt i den industriella krisen i Västra Götaland. Fabriken på orten fick lägga ned. Det var ett par hundra kollektivanställda och ett antal tjänstemän som fick gå, i en kommun på ca 12 500 invånare, så det var givetvis kännbart. Alla kände någon som jobbade på bruket, antingen föräldrar eller nära anhöriga. I mitt eget fall var det min frus båda föräldrar.

Jag såg uppgivenheten när arbetslösheten blev deras ansvar, när de själva fick ta ansvar för att de var arbetslösa. Det var inte längre ett samhällsproblem med arbetslösheten, utan det var att de själva skulle ta sig i kragen och – med incitamentet med lägre a-kassa – gå ut på arbetsmarknaden och söka jobb som inte fanns. Den uppgivenheten, den cyniska bilden av att människan inte vill arbeta, är inget jag delar.

Jag tycker, herr talman, att det framgår mycket tydligt att den politiska skillnaden finns här i kammaren också.

Anf. 30 BÖRJE VESTLUND (S):

Herr talman! Jag får väl säga så här till Fredrik Schulte: Jag tror att man har lyssnat och läst väldigt dåligt vad socialdemokrater har sagt och skrivit om man säger att vi inte har pratat om sjukvården, skolan och allt annat som Fredrik Schulte definierar som "välfärdens kärna". Då har man nog lyssnat på debatten väldigt dåligt. Det är nästan så att vi blir tillsagda att prata om något annat än skolan, vården och omsorgen när man diskuterar strategi. Jag skulle vilja påstå att det bara är struntprat.

Hur var det nu? Det är något som jag tycker att man måste fundera över. Den ersättning som vi har för till exempel arbetslöshet, sjukdom eller något annat, hur ska den byggas upp? Ska den vara inkomstrelaterad? Svaret på den frågan har hittills varit ja. Men det är det inte enligt Fredrik Schulte. Han står nog ganska ensam – till och med på allianssidan – om att tycka att vi inte ska ha inkomstrelaterade ersättningar.

Jag har varit ombudsman på Hotell- och Restaurangfacket i tjugo år och aldrig träffat på någon som hellre har varit arbetslös än har velat jobba. Det tror jag bara är något som finns i huvudet när man har konferenser inom Moderata samlingspartiet.

Fredrik Schulte kan ju skriva en interpellation som handlar om just skolan, vården och omsorgen, så kan vi diskutera det hur länge som helst. Men sätt det inte mot trygghetssystemen, för då blir det väldigt fel, och då kommer varje socialdemokrat att resa sig upp och säga nej!

Anf. 31 RASMUS LING (MP):

Herr talman! Även jag reagerade på att Fredrik Schulte inte verkar anse att inkomstbortfallsprincipen längre ska gälla i svenska socialförsäkringar. Man ställer sig frågan om detta är någonting som gäller för hela det moderata partiet eller om det är Fredrik Schultes egen åsikt.

Jag kan konstatera att det var tur att den person som togs upp i exemplet hade ett trygghetssystem att falla tillbaka på i stället för att bli en av dem som hamnar i försörjningsstöd. Som jag sa i det förra inlägget har det blivit allt fler som hamnar där. Nästan hälften av dem som nu har försörjningsstöd har det på grund av att de inte har ett arbete. De har inga sociala problem i övrigt, har inget missbruk och är inte sjuka, utan det är arbetslösheten som har gjort att de har hamnat i försörjningsstöd.

Herr talman! Jag tycker att det var tråkigt att jag inte fick svar på den fråga som jag ställde till Moderaterna. Erkänner ni att kostnaderna på detta område har ökat? Om de har ökat, är det så att de tränger ut kommunernas kärnverksamhet – vård, skola och omsorg? Mer än 80 procent av kostnadsmassan för kommunerna handlar om dessa områden.

När någonting som egentligen ska vara ett statligt ansvar, nämligen socialförsäkringar för människor som hamnar i arbetslöshet och sjukdom, inte längre fungerar så att kommunerna får ta detta ansvar blir konsekvensen att annan verksamhet trängs ut. Jag skulle fortfarande vilja veta om Moderaterna erkänner detta samband.

Anf. 32 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Herr talman! Vi har några moderata riksdagsledamöter som yvs över välfärdsreformerna under Alliansens tid vid regeringsmakten. Ja, det är väl tur att man under åtta år genomförde några välfärdsreformer. Men det är klart att de måste ställas i relation till alla de skattesänkningar som gjordes och som var mångfalt större, men kanske också i relation till det största budgetunderskott som man har haft sedan 90-talets krisår som man också lämnar efter sig.

Vi kan se på resultatet efter åtta år med en borgerlig regering. Satsade man stort, och har vi sett fantastiska resultat? Nej, tvärtom. De ungdomar som sitter här på läktaren går i en skola där resultaten rasar snabbare än i något annat OECD-land. Det är resultatet efter åtta år med alliansregeringen.

När dessa ungdomar har gått ut skolan kanske de vill söka till högskolan. Men den har inte byggts ut. Därför kommer en mindre andel av dessa ungdomar att få möjlighet att börja på högskolan jämfört med hur det var 2006, trots att fler än någonsin vill börja på högskolan.

Om de inte vill gå på högskolan utan i stället vill börja jobba är risken större än tidigare att de fastnar i arbetslöshet. Det är resultatet efter åtta år med en borgerlig regering – högre arbetslöshet, högre långtidsarbetslöshet, högre ungdomsarbetslöshet, fallande skolresultat samt stora budgetunderskott.

I detta läge försöker regeringen nu göra allt vi kan för att samtidigt beta av de stora underskotten och reparera det arv som den borgerliga regeringen lämnade efter sig. Nu satsar vi stort på fler lärare i skolan, fler specialpedagoger, fler speciallärare och bättre villkor för lärarna. Men vi satsar också på att ungdomar, om de hamnar i arbetslöshet, ska få möjlighet att vidareutbilda sig och jobba. Vi tycker att ungdomar ska jobba och plugga, inte vara långtidsarbetslösa som de har varit efter åtta år med en borgerlig regering.

Överläggningen var härmed avslutad.

§ 10 Svar på interpellation 2014/15:441 om genomförande av Företagsskattekommitténs förslag

Anf. 33 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Herr talman! Fredrik Schulte har frågat mig om jag kommer att ta initiativ till att genomföra Företagsskattekommitténs, FSK:s, förslag om att ränta och andra finansiella kostnader bara ska få dras av mot motsvarande intäkter och om jag kan garantera att jag kommer att verka för att det av FSK föreslagna finansieringsavdraget samtidigt genomförs, så att Sveriges konkurrenskraft inte försämras.

Jag har i en debattartikel i Dagens Industri den 21 april 2015 gett uttryck för hur jag ser på FSK:s förslag till ett nytt system för beskattning av bolag. Av den framgår att jag anser att ett förslag om ändrad bolagsbeskattning bör tas fram med utgångspunkt i FSK:s förslag och att den så kallade EBIT-modellen är bäst lämpad att ligga till grund för ett sådant förslag. Avsikten är att det omarbetade förslaget dels ska leda till en begränsning av ränteavdragen, dels ge utrymme för en sänkt bolagsskattesats. Samtidigt står det klart att det behöver göras en grundlig analys av FSK:s förslag innan det kan bli aktuellt att införa förslaget. En sådan analys pågår i Finansdepartementet.

Anf. 34 FREDRIK SCHULTE (M):

Herr talman! Nu ska jag göra någonting som jag inte gör så ofta. Jag debatterar ganska ofta med Magdalena Andersson, men det är inte så ofta som jag kommer med lovord. Men jag skulle i detta sammanhang vilja säga att jag tycker att det är väldigt bra att regeringen fortsätter med det som alliansregeringen satte i rullning. Vi har nämligen ett problem med företag som i stället för att använda eget kapital, egna pengar som aktieägarna eller investerarna pyntar in i företagen, lånar pengar. Detta skapar ett problem. Har man ett företag som har mycket stora skulder kan detta företag vid en kris drabbas mycket hårt och kan inte betala tillbaka på sitt lån.

Ett problem har länge varit att det har varit för lönsamt att låna i förhållande till att använda egna pengar när man driver företag. Den tidigare borgerliga regeringen satte igång att ta itu med detta. Det landade i två olika förslag från Företagsskattekommittén.

Jag tycker att det är positivt att finansministern väljer det alternativa förslaget, det så kallade EBIT-förslaget. I tider när vi jobbar inom EU för

att göra skattereglerna mer harmoniserade, så att det är lätt att bedriva företag över gränserna i Europa, tror jag att det är bra att vi följer den modell som de flesta andra länder använder sig av, alltså att man begränsar möjligheterna att göra avdrag för sina lånekostnader.

Än så länge tycker jag att det är positivt och bra att finansministern jobbar med denna fråga och tänker föra stafettpipen från alliansregeringen vidare.

Men, herr talman, det finns en sak som jag är orolig för. När man gör dessa åtstramningar och alltså indirekt höjer skatten på företagen för att låna pengar, vilket jag håller med om att man ska göra, måste man ta de pengar som staten får in för att sänka det totala skattetrycket för bolagen.

Nu sa finansministern förvisso att hon skulle sänka bolagsskatten. Men jag är orolig för att regeringen, som Socialdemokraterna ofta gör och vill göra, kommer att göra denna åtstramning men sedan inte kommer att ta 100 procent av de pengar som detta kommer att ge till statskassan för att sänka bolagsskatten. I stället kommer man kanske att ta en liten del av denna pengapåse och ge lite i bolagsskattesänkning. Sedan tar man en annan del av pengapåsen för att satsa på någonting annat. Och vad är Socialdemokraternas favoritutgift? Jo, det är höjda bidrag. Detta kommer, herr talman, bara att leda till att Sveriges konkurrenskraft försämras och att bolagen får det tuffare att bedriva sin verksamhet här i landet. Det kommer att innebära att det blir färre jobb, färre skattebetalare och mindre intäkter till staten på det stora hela för att finansiera vård, skola och omsorg.

Det jag skulle vilja höra för att bara applådera finansministern i denna fråga är att finansministern kan lova oss här i riksdagen och svenska folket att hon kommer att använda alla pengar som denna åtstramning kommer att ge till statskassan för att också sänka bolagsskatten.

Detta är en enkel fråga till finansministern.

Anf. 35 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Herr talman! Jag tycker att det är väldigt bra att den tidigare borgerliga regeringen satte igång detta arbete i Företagsskattekommittén. Det är ett lovvärt arbete, där poängen är att bredda skattebaserna och sänka skattesatserna helt i linje med den skattereform som genomfördes 1990–1991. Det var ett mycket bra initiativ, och det är ett gediget arbete som har gjorts av Företagsskattekommittén.

Det är också väldigt bra att Företagsskattekommittén tog fram två olika modeller så att man kunde välja mellan dem. Det finns ju många fördelar med huvudförslaget som är en mer radikal modell än alternativförslaget som är den EBIT-modell som regeringen avser att gå vidare med.

Det är klart att det fanns fördelar med den som innebar att man gick mer radikalt framåt med ränteavdragsmöjligheterna. Samtidigt ska vi se om man kan inkorporera EBIT-modellen och en del av de fördelar som fanns i huvudförslaget även i en alternativmodell. Det arbetet ska det bli spännande att följa.

När man gör den här typen av stora omläggningar av skattesystemet är det bra att man kan föra samtal med de olika blocken i svensk politik. Vi hade en del samtal innan vi bestämde oss för att gå vidare. Jag ser fram emot fortsatta intressanta samtal.

Utgångspunkten för arbetet är ju att det ska vara en statsfinansiellt neutral omläggning.

Prot. 2014/15:98
8 maj

*Svar på
interpellationer*

Anf. 36 FREDRIK SCHULTE (M):

Fru talman! För första gången är jag verkligen nöjd med svaret som jag fick från finansministern. I princip tänkte jag nöja mig där, men jag skulle ändå vilja ställa en liten kompletterande fråga.

Finansministern sa: Utgångspunkten är att det ska vara statsfinansiellt neutralt. Det var en liten glidning på formuleringen. Jag skulle känna mig väsentligt tryggare om finansministern kunde säga: Jag garanterar att vi inte kommer att strama åt för företagen och sedan ta en liten del av pengarna för att göra någonting annat med dem.

Om jag bara kunde få det svaret är jag nöjd.

Anf. 37 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Fru talman! Det är inte första gången som Fredrik Schulte vill ha garantier för det ena eller det andra. Men livet är sällan så utformat att det finns garantier. Jag tror att det är dumt av politiker att garantera saker. Det kan alltid dyka upp problem under vägen som behöver lösas. Det är sällan särskilt lyckat att politiker utfärdar garantier.

Men utgångspunkten är en statsfinansiell neutral omläggning.

Överläggningen var härmed avslutad.

§ 11 Svar på interpellation 2014/15:471 om lokaliseringen av Skatteverkets verksamhet

Anf. 38 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Fru talman! Sten Bergheden har frågat mig vad jag och regeringen har tänkt göra för att se till att Skatteverket följer de av riksdagen tidigare fattade besluten om att Skatteverket ska finnas i Mariestad. Han har även frågat mig om jag ser några nackdelar med att flytta bort fungerande verksamhet från mindre kommuner till större kommuner och också med risken för ökade kostnader för hyror och lokaler med mera, samt om det är min åsikt att Skatteverkets verksamhet ska placeras i endast de större kommunerna.

Regeringens förvaltningspolitik bygger på att myndigheterna i stor utsträckning själva, utifrån de mål och uppgifter för verksamheten som riksdagen och regeringen fastställer, avgör hur verksamheten ska organiseras för att på bästa sätt tillgodose samhällets samlade behov. Det är myndigheternas respektive ledning som ansvarar för att verksamheten bedrivs effektivt och utifrån medborgares och företags behov. Myndigheternas uppdrag är att ge god service i hela landet på ett kostnadseffektivt sätt. Detta innebär att det i hög grad är myndigheterna själva som ansvarar för att besluta om sin organisation och den geografiska indelningen av sin verksamhet. Det är Skatteverkets ansvar att, med utgångspunkt i målen för verksamheten, fortlöpande pröva hur tillgängliga resurser används. Skatteverket har utrett den föreslagna förändringen under en längre tid.

Regeringen avser att ge Statskontoret i uppdrag att bland annat ta fram ett samlat underlag avseende statliga myndigheters beslut om lokalisering. Skatteverket har nyligen meddelat att myndigheten inväntar Statskontorets arbete och avvaktar med beslut om flytt av verksamhet från nio orter till närliggande orter.

Regeringen har i budgetpropositionen för 2015 bland annat uttalat att det är viktigt att de statliga myndigheternas lokalisering kan få en större spridning över landet. Det handlar om att pröva om myndigheter kan lokaliseras utanför storstäderna, i första hand till länscentrum eller vissa andra orter.

Anf. 39 STEN BERGHEDEN (M):

Fru talman! Tack, ministern, för svaret! Även om jag har fått vänta på interpellationssvaret är jag ändå tacksam för att ha fått det och för att det så pass positivt.

Jag tycker att det bra att Statskontoret utreder detta och att Skatteverket väntar in det som utredningen kommer fram till. Jag fick tidigare ett bra svar också från civilministern i den här frågan. Så långt är det bra.

Jag vet att ministern och civilministern tydligt har uttalat att det är staten som har ansvar för de statliga verken och deras verksamhet. Det är regeringen och riksdagen som har det yttersta ansvaret.

Jag vill gärna skicka med till den fortsatta processen erfarenheter från Västra Götaland. I försöket med att starta upp Västra Götalands region gjorde vi en överenskommelse mellan kommuner och regioner. Som underlag hade vi då beslutet om att inrätta Västra Götaland som en egen region.

Inom den kommunala verksamheten kom man överens om hur man skulle jobba för att ha kvar den statliga verksamheten på olika platser. Detta urvattnades under resans gång, vilket jag tycker är allvarligt. Har man kommit överens om en sak ska man förhandla om någon annat om man måste gå ifrån den överenskommelsen. Den biten vill jag gärna skicka med ministern i det fortsatta arbetet. Om de statliga verken ingår någon form av överenskommelse och den ligger till grund för beslut har man också ett ansvar för att reda ut frågan innan man går vidare.

80 jobb i Mariestad motsvarar ungefär 1 600 arbetstillfällen i Göteborg. Jag kan räkna ut att om 1 600 arbetstillfällen riskerade att försvinna där hade någon minister antagligen åkt ned dit och talat om vad man skulle kunna göra för att mildra effekterna i området. Men i Mariestad har vi ännu så länge inte sett någon minister som har kommit dit. Vi utgår ifrån att regeringen och ministrarna tar tag i detta och tillsätter Statskontorets utredning.

Jag tycker att det vore bra om de statliga myndigheterna kunde få en spridning. Allt behöver inte ligga i Stockholm där lokalhyrorna är höga. Det kan säkert fördelas på ett helt annat sätt med tanke på dagens teknik och annat.

Jag har en fråga till ministern: När beräknar finansministern att utredningen kan vara klar? Finns det någon tidsgräns? Arbetet har kanske precis börjat eller kommer att börja, och jag undrar hur lång tid det tar att lägga fram en sådan utredning. Det skulle vara intressant att få reda på.

Anf. 40 RASMUS LING (MP):

Fru talman! Den fråga som Sten Bergheden tar upp i interpellationen är viktig. Det har under våren och under de senaste månaderna funnits en stor oro i de berörda orterna efter det att Skatteverket meddelade att man avsåg att centralisera verksamheten till nio orter. Mariestad var en av de orter som drabbades.

I Skatteverkets förslag var det inte fråga om att flytta kontor från glesbygden till Stockholm, utan i de allra flesta fall skulle det bli en regional centralisering, till exempel från Lycksele till Umeå, från Ängelholm till Helsingborg, från Vetlanda till Jönköping. Det var alltså nio orter som skulle drabbas. En stor del av personalen kunde av olika skäl inte flytta med, om förslaget hade genomförts. Det berodde bland annat på långa pendlingsavstånd och annat.

Nu har Skatteverket sagt att de avvaktar med beslutet, och diskussionerna med berörda parter som skulle föranleda beslutet, till dess att genomgången från Statskontorets sida är slutförd.

Vi har, fru talman, över tid och med olika färg på regeringar sett att statliga arbetstillfällen flyttat från land till stad. Miljöpartiet lät under förra mandatperioden riksdagens utredningstjänst ta fram en rapport om statliga jobb som under alliansregeringens tid vid makten gått från landsbygden till städerna. Det behöver inte vara fel eller dåligt, vill jag påpeka, utan det beror på olika omständigheter i olika fall. Som finansministern sa har vi självständiga myndigheter vilkas ledningar ska fatta den typen av beslut. Jag tror inte att någon tycker att det är önskvärt att vi i riksdagen ska besluta om varje enskild lokalisering av de myndigheter som vi har i landet. Det tror jag inte att någon vill. Det är en övergripande styrning som behövs.

Det är också viktigt att poängtera en annan sak, fru talman. Vi ska aldrig ha ett synsätt som innebär att de statliga jobben utgår från Stockholms innerstad och att allt som avviker från det är utlokaliseringar. Ordet utlokalisering är för mig inte något roligt ord. Stockholm har fler statliga jobb per invånare än andra delar av Sverige. En av anledningarna till att det ekonomiskt går så bra för Stockholmsregionen är just att där finns många statliga jobb. Väldigt få statliga myndigheter har sin bas i Malmö, som jag kommer från, detsamma gäller Göteborg; det är två av våra tre största städer.

Jag är glad att regeringen har gett Statskontoret i uppdrag att göra en uppföljning av hur statliga myndigheters lokalisering påverkar service och tillgänglighet i hela landet. Men jag tycker inte att vi ska vara rädda för att lägga in ett kvalitetsperspektiv i det. Det finns flera faktorer som avgör hur en myndighet kan bedriva en kvalitativ och kostnadseffektiv verksamhet. Mindre orter kan ha fördelar gentemot större i en del avseenden, exempelvis vad gäller kostnader för lokaler och löner.

Anf. 41 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Fru talman! Tack för interpellationen! Jag ber om ursäkt för att svaret har dröjt. Det har varit svårt att få ihop kalendrarna. Glädjande nog får jag ganska många interpellationer från Moderaterna, vilket ger oss möjlighet till många trevliga debatter i riksdagens kammare.

Det är en viktig fråga som Sten Bergheden tar upp. Det handlar om myndigheternas lokalisering. En viktig princip som Rasmus Ling tar upp,

och som jag tror att vi alla omfamnar, är att det är myndigheterna som ska sköta lokaliseringen, att det är ett ansvar för myndigheterna. Vi kan inte via regering och riksdag bestämma exakt var och hur lokalisering ska ske. Det är viktigt att den delegeringen finns till myndigheterna.

Samtidigt är det viktigt att vi kan ha principer och ett koncerntänkande kring de statliga verksamheterna och hur vi ska lokalisera dem. Det är uppdraget till Statskontoret. Det handlar om att vi ska ha bättre koll än vad vi från regeringens och statens sida haft tidigare på hur lokaliseringarna ser ut och hur eventuella förändringar i lokaliseringarna sker.

Dessutom ska de olika statliga myndigheterna ha ett gott underlag och bra koll när de överväger omlokalisering så att de vet vad andra statliga myndigheter har gjort. Så är det inte i dag. I dag kan flera myndigheter fatta exempelvis nedläggningsbeslut i samma kommun utan att ha koll på att de andra myndigheterna fattat samma beslut. Det är djupt olyckligt. Här är det viktigt att vi har en mer samlad ordning så att de statliga myndigheterna, när de fattar sådana beslut, vet vad andra statliga myndigheters beslut haft för effekt för enskilda kommuner. Det är viktigt. Men även på andra sätt måste vi se över vilka principer vi tycker ska gälla för de olika myndigheternas lokalisering.

I Regeringskansliet bereder vi för närvarande uppdraget till Statskontoret. Det inkluderar naturligtvis tiden för hur länge uppdraget ska pågå. Exakt hur uppdraget ska utformas och hur länge det ska pågå bereds alltså i Regeringskansliet. Ambitionen är förstås att det inte ska dra ut på tiden alltför mycket.

Anf. 42 STEN BERGHEDEN (M):

Fru talman! Tack, ministern, för svaret! Det låter bra så långt. Skillnaden var nog större förr när man vid olika myndigheter behövde sitta ihop i större kontorskomplex och liknande för att kunna hålla igång samordningen och dialogen. I dag är det sällan vi behöver träffas fysiskt i dessa ärenden, utan många kontakter sker via telefon och dator ute i landet. Det innebär att vi har en helt ny situation och kan placera verk, myndigheter, på olika platser. Det öppnar upp för helt andra möjligheter att sprida dem över landet.

Jag tror att det var SVT som hade ett inslag om att lokalhyrorna under en tid hade ökat med ungefär 21 procent på grund av att man koncentrerat en hel del myndighetsjobb till Stockholm, vilket skett under olika regeringars tid. Det är viktigt att komma ihåg att det alltså inte bara handlar om rationaliseringar genom att slå ihop verksamheter och placera dem tillsammans i stora kontorslokaler. Man behöver även väga in andra kostnader. Framför allt gäller det de kringkostnader som kan uppstå i andra delar av landet. Om man tar bort offentliga jobb kan det medföra att en kommun som är beroende av både offentliga jobb och näringsliv, vilket ofta är det naturliga, börjar halta och kanske även förlorar andra delar av näringslivet.

Det vore intressant att höra om ministern och regeringen har några tankar om att framöver se över de verk vi har i dag, om det är möjligt att börja placera ut eller knoppa av delar av verken för att få en annan spridning över landet. Vi har ett förslag om att vi kanske behöver inrätta en ny viltmyndighet. Det är regeringen som kommer att placera den någonstans, och jag vill skicka med att en mycket lämplig placering vore Skaraborg. Där

har vi både en bred kunskap om viltvård och mycket kunnigt folk inom naturvården. En sådan placering skulle Skaraborg med stor glädje ta emot.

Jag tycker att det är bra med koncerntänkandet, att man har en bild över vad de olika myndigheterna har på gång och på så sätt kan väga in den delen. Självklart är det viktigt med samordning och dialog mellan myndigheter. Det är viktigt att veta vad den ena respektive andra myndigheten gör för att hitta samordningsvinster och kunna upprätthålla den service som behöver finnas lokalt och den som kan ligga mer utspridd över landet.

Vi är nöjda med svaret så långt och tackar för det. Vi återkommer eventuellt längre fram.

Anf. 43 RASMUS LING (MP):

Fru talman! Jag ska fatta mig kort och bara ta upp det som jag inte hann säga i mitt förra inlägg.

Tillsammans med Patrik Lundqvist från Socialdemokraterna besökte jag Hudiksvall för tre veckor sedan. Hudiksvall var en av de orter som berördes när Skatteverket ville centralisera. Under det samtal som vi hade med personalen framkom en aspekt som inte så ofta brukar tas upp, nämligen omsättningen av personal, genomströmningen. Den genomsnittstid som personalen hade jobbat på kontoret i Hudiksvall var omkring 15 år, vilket är betydligt mer än det ofta är på större kontor. Därmed har personalen också betydligt mer erfarenhet. I en större stad kan myndighetsjobb vara det första jobb man har för att sedan gå vidare till privat verksamhet. För myndighetens del kan det vara en konkurrensfördel att inte alltför ofta behöva utbilda ny personal.

Fru talman! Mindre kommuner kan påfallande ofta klara sig på egna ben, betydligt oftare än vi tror.

Anf. 44 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Fru talman! Jag delar åsikten att det är viktigt att se över hur vi organiserar den statliga verksamheten. Här finns potential. Skatteverket är en myndighet som har jobbat ganska intressant med detta. När skattemyndigheten gick från att vara regionala myndigheter till att bli *en* myndighet såg man till att samla mycket av administrationen. Till exempel förlade man löneadministrationen för hela Skatteverket till Gävle och skapade på så sätt många jobb på en ort som då hade problem med hög arbetslöshet.

På motsvarande sätt granskas stockholmarnas inkomstdeklarationer inte i Stockholm, utan de skickas till Norrland för att på så sätt skapa arbetstillfällen där. Skatteverket har också genomfört lokal omorganisation. Till exempel har man flyttat ut helt från Stockholms innerstad; man har flyttat skattekontoret i Stockholm från innerstaden ut till Vretens industriområde i Solna. På så sätt sparar man 80 miljoner varje år till skattebetalarna.

Detta tycker jag är exempel på vilken potential som finns för myndigheterna att bedriva en effektivare verksamhet och spara pengar för skattebetalarna – samtidigt som det naturligtvis är viktigt att kvalitet och service upprätthålls på en hög nivå. Här har regeringen höga förvaltningspolitiska ambitioner. Myndigheterna ska jobba med hög kvalitet men också på ytterligare sätt än i dag jobba på ett kostnadseffektivt sätt som gagnar tillväxten i hela Sverige.

Anf. 45 STEN BERGHEDEN (M):

Fru talman! Jag tackar ministern. Det finns inte mycket mer att tillägga. Det är viktigt att man verkligen följer upp de eventuella överenskommelser som skett över tid, så att inte de olika verken eller myndigheterna försöker glida ur. Vill man omförhandla eller ta en ny diskussion är det klart att det måste kunna ske, men då måste man göra upp med de kommuner och regioner som man haft en dialog med tidigare.

Som jag sa tidigare kommer vi att följa detta från norr till söder. Vi hoppas på ett bra resultat och på att vi i stor samförståndsanda kan göra något riktigt bra av detta.

Anf. 46 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Fru talman! Jag tackar för interpellationen och debatten. Det är bra att det finns en samsyn om att det är viktigt att det finns principer för den statliga lokaliseringen. Det är också bra att det finns en bred enighet om att det är myndigheterna själva som ska fatta lokaliseringsbesluten utifrån de principer som fastställs av regering och riksdag.

Det är väldigt bra att vi nu kan gå fram med det här uppdraget till Statskontoret. Det är ett sätt att skapa ökad tydlighet för de statliga myndigheterna om hur de ska arbeta med sin lokalisering. Jag hoppas att det kommer att kunna bli ett bra stöd för myndighetscheferna i den framtida lokaliseringen, där det naturligtvis är ett svårt arbete för myndighetschefen att väga av hur man jobbar bäst med effektivitet och lokalisering.

Här är det också viktigt att påminna om att centralisering inte alltid behöver betyda att det blir effektivare. Det finns gott om möjligheter till låga lokalhyror i delar av landet som finns utanför storstadsområdena.

Överläggningen var härmed avslutad.

§ 12 Svar på interpellation 2014/15:472 om det ekonomiska läget i Sverige

Anf. 47 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Fru talman! Fredrik Schulte har frågat mig hur många miljarder kronor i lägre statsskuld och hur många miljarder kronor i lägre underskott det enligt min uppfattning skulle ha krävts under 2014 för att de offentliga finanserna nu skulle ha bedömts som tillräckligt goda. Vidare har Fredrik Schulte frågat mig om jag haft en konsistent syn på överskottsmålet över tid.

Fredrik Schulte pekar i sin interpellation på att det förra året skedde en nedrevidering av regeringens prognos för det offentlig-finansiella sparandet mellan vårpropositionen och budgetpropositionen. Det är i detta sammanhang viktigt att påpeka att regeringen gör fler prognoser per år än vid dessa tillfällen. Den föregående finansministern presenterade i augusti en prognos för de offentliga finanserna som i stor utsträckning liknade den som senare presenterades i budgetpropositionen för 2015. Den nedrevidering som Fredrik Schulte relaterar till var därmed känd redan för den föregående regeringen.

Under den föregående regeringen reviderades den offentliga sektorns finansiella sparande kontinuerligt ned över tid. Detta innebar att uppfyllelsen av överskotts målet sköts längre och längre framåt i tiden. Jag liksom Finanspolitiska rådet och andra bedömare kritiserade den föregående regeringen för att den inte respekterade överskotts målet. Såväl det konjunkturjusterade som det finansiella sparandet låg 2014 mycket långt från den målsatta nivån om 1 procent av bnp. För det konjunkturjusterade sparandet handlade det om en avvikelse på ca 2 procent av bnp eller 75 miljarder kronor.

Under själva finanskrisen uppvisade den offentliga sektorn ett betydande överskott. Då var en expansiv finanspolitik motiverad. Även de senaste åren genomfördes dock fortsatta omfattande ofinansierade reformer, främst skattesänkningar. Trots förbättrad konjunktur ökade underskotten. Denna utveckling måste brytas. De åtgärder regeringen presenterade såväl i budgetpropositionen för 2015 som i vårändringsbudgeten är därför finansierade fullt ut.

Man måste skilja mellan vad som är en beskrivning av hur den offentliga finansiella situationen ser ut i dagsläget, där vi har ett betydande strukturellt underskott, och vad som framöver är ett önskvärt mål för det finansiella sparandet. Regeringen anser att det finns skäl som talar för att sänka målet för det finansiella sparandet från 1 till 0 procent. Men det påverkar inte det faktum att vi i dagsläget har så pass stora underskott i de offentliga finanserna att alla reformer behöver vara finansierade fullt ut.

Anf. 48 FREDRIK SCHULTE (M):

Fru talman! Det är väldigt viktigt att vi har offentliga finanser i balans. När det är dåliga tider, när företagen går sämre och efterfrågan är lägre, måste vi kunna gå in och stimulera ekonomin och hålla uppe efterfrågan. Det här är någonting som vi brukar vara helt överens om i svensk politik.

Men under det senaste året har finansministern ägnat väldigt mycket engagemang och tid åt att påstå att ladorna nu skulle vara tomma, att de offentliga finanserna efter åtta år med Alliansen vid makten nu skulle vara uttömda. Det är då intressant, fru talman, att titta på den politik som Socialdemokraterna lade fram under de åtta år då de satt i opposition.

Förra året ville Socialdemokraterna att vi skulle spendera 3,6 miljarder mindre. Underskottet är prognostiserat till 75 miljarder, som finansministern var inne på. Vi hade alltså haft ett underskott på ungefär 72 miljarder i stället för 75 miljarder. Över hela förra mandatperioden hade det skilt 8 miljarder mellan Alliansen och sossarna. Men när det gäller de två senaste mandatperioderna tillsammans, alltså hela alliansregeringens tid, hade budgetunderskotten varit större med Socialdemokraternas budget. Ni minns säkert vad som hände under finanskrisen, när Socialdemokraterna ville rädda Saab och motsatte sig att vi privatiserade en rad statliga bolag. Resonemanget om tomma lador är alltså ingenting annat än tomma ord; Socialdemokraterna har föreslagit nästan exakt samma nivå för spenderandet.

Finansministern står och säger att vi har genomfört ofinansierade skattesänkningar. Ja, men det Socialdemokraterna ville göra, fru talman, var ofinansierade bidragshöjningar. Nivån på hur mycket staten skulle spendera var vi i princip helt överens om. Finansministern hävdar att Alliansen

skulle ha förstört de offentliga finanserna. Men det handlar inte om tomma lador, det handlar om tomma ord från finansministern.

Ovanpå den här retoriken kommer nu helt plötsligt finansministern och säger att vi ska avskaffa överskottsmålet och strunta i att ha offentliga finanser i balans. Det gör hela den kritik som finansministern ägnat sig åt under ett år närmast tragikomisk. Finansministern försöker skylla ifrån sig genom att säga att Anders Borg inte nådde upp till målet. Men om finansministern inte ens stöder målet behöver hon inte klaga så mycket. I så fall har vi ju gjort någonting som hon egentligen samtycker till.

Hela argumentationen från finansministern är inte seriös. Det handlar bara om ett skådespel och att försöka sätta bilden av att alliansregeringen inte skötte sig när vi hade så gott som västvärldens starkaste offentliga finanser. Det vill nu Magdalena Andersson och Socialdemokraterna tillsammans med Vänsterpartiet och Miljöpartiet rasera. Nu vill man ta bort överskottsmålet och sätta sprätt på pengar.

Vi har sett att Socialdemokraternas stora satsningar handlar om bidragshöjningar som öppnar dämningarna och som kommer att göra att vi kommer att behöva betala väsentligt mycket mer pengar i bidrag. Det kommer att krascha svensk ekonomi.

Anf. 49 NIKLAS WYKMAN (M):

Fru talman! Finansministern lovade i valrörelsen att behålla överskottsmålet. Det upprepades gång på gång och med emfas att det var ankaret för den socialdemokratiska ekonomiska politiken. Dåvarande finansministern sa att vi vet hur det kommer att låta efter valet. Då kommer man att återfalla till argument om att överskottsmålet ska överges. Dåvarande finansminister Anders Borg fick rätt. Efter valet har Magdalena Andersson deklarerat att överskottsmålet ska överges.

Alliansregeringen drev en politik i enlighet med överskottsmålet. Överskottsmålet upprätthölls, och politiken bedrevs enligt de intentioner som finns i överskottsmålet. När man har ett lågt resursutnyttjande i ekonomin, det vill säga befinner sig i en lågkonjunktur, ska finanspolitiken stötta ekonomin. Det ska finnas mer resurser som skjuts in i ekonomin för att värna tillväxt och jobb.

Först när den socialdemokratiska och miljöpartistiska regeringen tillträdde och fortsatte att bedriva en expansiv finanspolitik trots att konjunkturläget stabiliserades meddelar Finanspolitiska rådet att överskottsmålet överges och att politiken inte sköts i enlighet med överskottsmålet. Det är bara den nu sittande regeringen som av Finanspolitiska rådet har fått en skarp tillsägelse om att man bryter mot överskottsmålet.

Man kan fundera på vad motivet är till att överge överskottsmålet när det har tjänat Sverige så väl. Tack vare överskottsmålet har Sverige i dag EU:s starkaste offentliga finanser. Hade vi inte haft överskottsmålet hade vi i stället tillhört den medelmåttliga ligan i Europa. Svaret är givetvis att det finns ett sådant starkt utgiftstryck på regeringen från Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet. De gick alla och var för sig till val på kraftigt ökade utgifter men ingen gemensam politik. När nu alla utgifter ska finansieras har Sverige inte längre råd med de skyddsvallar som krävs för att stå emot en ekonomisk kris.

En allvarlig konsekvens av regeringens utgiftspolitik som gör att skyddsvallarna i ekonomin monteras ned är att Sverige kommer att sakna

motståndskraft vid nästa ekonomiska kris. Man vet aldrig när kriser uppstår, fru talman. De kan komma snabbare och snarare än vad man tror. Den kris som har varat sedan 2008 och som gick in i en ny fas 2010 kan komma tillbaka i en tredje våg relativt snart.

Vi ser att det finns instabilitet i ekonomin. Det finns uppenbarligen inget utrymme för företag att höja sina priser. Samtidigt ser vi hur bostäder ökar kraftigt i pris. Vi ser också, även om det har justerats något de senaste dagarna, hur aktiebörsen fortsätter att öka. Här finns en obalans i ekonomin som ändå bör skicka en indikation till politiken om egen försiktighet.

Sverige är också exponerat. Vi är ett av världens mest exportberoende länder. Vi har en egen valuta, stor finansiell sektor och ett stort finansiellt åtagande. Runt omkring oss i den exportberoende tillvaro där Sverige befinner sig ser vi att vår omvärld är alltmer skuldsatt. De länder vi är beroende av att kunna exportera och sälja till i nästa kris kommer själva inte att kunna stimulera ekonomin. Det gör att nästa fas i krisen kommer att kunna slå mycket hårt mot Sverige. Har vi då inte samlat på oss i ladorna under det mer normala läge som nu råder kommer vi heller inte att kunna möta det.

Vi ser också att vi har en penningpolitik, Riksbankens politik, som redan är så expansiv som den troligtvis kan vara. Detta gör att Sverige behöver överskottsmålet. Skälen för överskottsmålet har ökat och inte minskat. Det är djupt olyckligt att regeringen väljer att överge överskottsmålet.

Anf. 50 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Fru talman! Niklas Wykman säger att krisen kan komma tillbaka relativt snart. Det är en indikation om egen försiktighet. Tänk om man levde som man lärde, Niklas Wykman!

Om Niklas Wykman nu tror på detta framstår det inte som begåvat att ni i veckan lägger fram förslag om ofinansierade reformer för 2 miljarder i er egen budgetmotion. Det är 2 miljarder i ofinansierade reformer som ni försöker att finansiera via beräkningsteknisk justering. Beräkningsteknisk justering är inte en riktig finansiering. Pengarna finns inte. Ni vill öka underskotten och låna till de skattesänkningar ni föreslår precis enligt traditionellt moderat mönster.

Det vi nu ser efter åtta år med borgerlig regering där underskotten ökade år efter år efter år och där det strukturella underskottet ökade år efter år efter år är att vi nu ärver offentliga finanser med ett underskott på 74 miljarder kronor. Den borgerliga alliansbudgeten har fått kritik från Finanspolitiska rådet för att man bryter mot överskottsmålet. Man skriver tydligt själv i sin budget att man bryter mot överskottsmålet. Det handlar om att leva som man lär. Jag vill gärna höra varför Moderaterna tycker att det är rätt att lägga fram förslag om ofinansierade reformer för 2 miljarder i sin budgetmotion.

Något annat jag skulle vilja veta är varför man gör en annan bedömning av när överskottsmålet ska nås. Om man nu säger sig gilla regler tycker jag att man ska hålla sig till dem. Enligt vad Niklas Wykman själv säger ska man nå överskottsmålet när resursutnyttjandet i ekonomin är stabilt, när det är fullt resursutnyttjande. Enligt externa bedömare som Konjunkturinstitutet och Riksbanken flyttas det tillfället i konjunkturen snarare närmare hur läget är nu än vad man trodde tidigare. Man tror att man kanske når dit 2017 snarare än 2018 som man tidigare trodde.

Här har Moderaterna lovat dyrt och heligt i valrörelsen att man ska nå överskottsmålet till 2018. Då skulle det vara 1 procent. Sedan plötsligt i förrgår när man kom med sin motion hade man flyttat fram det datumet till 2020, dock utan att den ekonomiska utvecklingen på något sätt har förändrats. Tvärtom tror externa bedömare snarare att vi når fullt resursutnyttjande tidigare. Ändå skjuter man återigen upp när man ska nå överskottsmålet.

Om nu överskottsmålet är så viktigt är det väl bra för Moderaterna att nå det när vi har fullt resursutnyttjande i ekonomin, det vill säga 2017. Niklas Wykman och Fredrik Schulte kan väl berätta: Vilka 40 miljarder ska ni spara? Vilka 80 000 undersköterskor ska sägas upp? Eller är det lärare som ska sägas upp, kanske alla lärare i årskurs 1? Det vore ett sätt att få in 40 miljarder. Eller ska ni avskaffa hela försvaret? Det skulle också räcka.

Om ni tog polis, domstolar och åklagarväsen och sa upp all personal skulle ni få ihop era 40 miljarder. Hur ska ni annars få ihop det, oavsett om det nu är till 2017 som man tolkar överskottsmålet eller till 2020? Vilka 80 000 undersköterskor ska bort? Eller är det hela försvaret eller hela polisen och hela rättsväsendet?

Anf. 51 FREDRIK SCHULTE (M):

Fru talman! Vi märker att vi har trampat på en öm tå hos finansministern. Det är uppenbart att hon blev väldigt upprörd när vi påpekade hennes ihålliga argumentation. Hon blev så upprörd att hon går på autorepeat och i vanlig ordning anklagar Moderaterna för ofinansierade skattesänkningar. Det kan vara på sin plats, finansministern, att notera att Moderaterna inte föreslår några skattesänkningar i år. Jag tar det en gång till, fru talman. När man tittar på den vårmotion som Moderaterna har lagt fram ser man att vi inte föreslår några skattesänkningar.

En annan sak som kan vara intressant att notera för finansministern är att om man jämför Moderaternas vårmotion med regeringens förslag ser man att vår politik kommer att leda till att offentliga finanser snabbare kommer i balans än vad de gör med regeringens politik. Finansministern står här och talar om att vår politik ökar statsskulden. Det är uppochnedvända värden. Det är nyspråk. Krig är fred. Någon måtta får det vara på det.

Det vore klädsamt om finansministern kunde erkänna att det är på det sättet. Regeringen lägger fram en politik som i förhållande till Moderaternas och de övriga allianspartiernas kommer att göra att det kommer att ta längre tid för de offentliga finanserna att nå balans.

Sedan tycker jag också att det vore klädsamt om finansministern kunde gå upp i talarstolen och erkänna att om den socialdemokratiska politiken hade gällt mellan 2011 och 2014 skulle underskotten i dag ha varit 72 miljarder i stället för 75 miljarder. Kan inte finansministern gå upp och erkänna det, åtminstone? Kan inte finansministern också gå upp och erkänna att om vi hade tittat på 2006–2014 hade underskotten, om man hade använt Socialdemokraternas politik, varit högre än vad de är i dag?

Det är en enorm skillnad mellan vad finansministern står och säger och retoriskt försöker bevisa och den politik som man faktiskt har presenterat. Och då, fru talman, har vi inte ens räknat med att den politik som Socialdemokraterna står för är en bidragspolitik, och det är där skillnaden står

mellan blocken. Vi lägger ungefär lika mycket på välfärden. Moderaterna vill prioritera skolan lite mer. Socialdemokraterna vill prioritera äldreomsorgen.

Den stora skillnaden handlar om att man vill höja skatterna på jobb och företagande för att finansiera kraftigt utbyggda bidragssystem, som i sin tur kommer att göra att fler människor kommer att fastna i utanförskap och att ekonomin går sämre. Men om vi helt bortser från de effekterna och bara tittar på hur mycket plus eller minus staten går med varje år hade vi alltså haft ett större överskott om vi hade haft en socialdemokratisk politik under de senaste åren. Vi har låtit riksdagens utredningstjänst bekräfta det här. Kan inte finansministern bara gå upp och erkänna att det ligger till på det sättet?

Som Niklas Wykman var inne på är det viktigt att vi för framtiden ser till att Sverige, när nästa kris kommer, också har resurser för att helga välfärden. Om till exempel Grekland sparkas ut från euron vet vi inte vilka effekter det får på världsekonomin. Det kan mycket väl utlösa ännu en kris som gör att Sverige kommer att behöva stimulera ekonomin på nytt. Om man då har slösat bort pengarna kommer vi att behöva skära i välfärden.

Anf. 52 NIKLAS WYKMAN (M):

Fru talman! Finansministern! Vi hade en allvarlig störning i den globala ekonomin 2008, som alliansregeringen fick hantera. Man kan gå till OECD, IMF, EU-kommissionen eller valfri annan auktoritet på området som bedömer den ekonomiska politiken och fråga hur Sverige skötte detta. Svaret är entydigt: Sverige var bland de bästa i världen, eller kanske till och med bäst i världen. Sverige får alltså mycket beröm för krishantering- en.

Finansministern befinner sig troligtvis i en helt unik situation om hon tycker att Sveriges finanspolitik inte var tillräckligt expansiv under den här perioden. De flesta skulle väl säga att det hade behövts mer expansiv politik under några av dessa år, till exempel under 2010 då krisen kom tillbaka i en andra fas. Att vi skulle ha haft en mindre expansiv politik under den här perioden skulle alltså ha skadat jobb och tillväxt väsentligt. Det är svårt att ta de argumenten riktigt på allvar. Det är i enlighet med överskottsmålet att ha underskott i lågkonjunkturer. Ju mer utdragna och ju djupare de är, desto mer underskott bör man ha för att stimulera ekonomin. På totalen handlar överskottsmålet om integralen – över en konjunkturcykel ska man nå överskottsmålet.

Den ekonomiska politiken består av finanspolitiken och penningpolitiken. Som finansministern vet driver nu Riksbanken en politik med negativ ränta. Det måste man givetvis ta hänsyn till när man utformar finanspolitiken för att det inte ska få allvarliga konsekvenser för bnp. Att överskottsmålet ska uppnås, men att nivån ska uppnås några år senare, är fullt naturligt mot bakgrund av att penningpolitiken nu näppeligen kan bli mer expansiv. Då måste den totala ekonomiska politiken möta detta på ett rimligt och avvägt sätt som upprätthåller överskottsmålet.

Anf. 53 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Fru talman! Fredrik Schulte hävdar att det inte finns några skattesänkningar i den moderata vårmotionen. Jag läser en rad i den moderata vår-

Prot. 2014/15:98
8 maj

Svar på
interpellationer

motionen på s. 36 om skattesänkning för 64-åringar med 500 miljoner kronor. Det är ofinansierat, eftersom det fattas 2 miljarder i den moderata budgetmotionen. Ni har använt 2 miljarder i monopolpengar för att få ihop det. Ni vill göra reformer för 3 miljarder, men ni lyckas inte få ihop finansiering. Ni lyckas inte få ihop finansiering på 3 miljarder, och då använder ni monopolpengar. 2 av 3 kronor i monopolpengar är väldigt mycket. Det kan inte ses som ett seriöst alternativ i svensk politik.

Finanspolitiska rådet och den tidigare regeringens budgetmotioner var tydliga med att man bröt mot överskotts målet. Man hade ett underskott 2014 som var 50 miljarder större än under själva finans krisen. Jag skulle gärna vilja höra Fredrik Schulte och Niklas Wykman förklara varför det är en bra konjunkturpolitik att ha ett 50 miljarder större – tre gånger så stort – budgetunderskott 2014 än under själva krisen.

Jag har aldrig kritiserat den förra regeringen för de insatser den gjorde under själva krisåren. Jag tycker att de var bra. Det är fullt rimligt att ni i en krissituation använder de överskott som ni ärvt av den socialdemokratiska regeringen. Däremot har jag varit kritisk till de stora skattesänkningar som ni har fortsatt med i takt med att konjunkturen blev bättre. Viljan och kanske autopiloten, Fredrik Schulte, att alltid sänka skatten har uppenbarligen gått före det ekonomiska förnuftet.

Skillnaden mellan de förslag som den socialdemokratiska oppositionen lade fram under krisåren och det som genomfördes av den moderatledda regeringen var att vi satsade på åtgärder på utgiftssidan snarare än på inkomstsidan. Det är åtgärder som i takt med att inflationen växer och med tanke på att inflationen finns också blir en minskande andel av bnp till skillnad från skattesänkningar, som inte har den effekten. Det gör att statsfinanserna hade sett bättre ut bara i automatiken i budgetsystemet än vad de gör i dagsläget. Då har vi ändå inte räknat in de skattesänkningar som den tidigare regeringen genomförde, som i mycket var ofinansierade och som har växt mer än vad man trodde vid införandet. ROT-avdraget är ett exempel, som inte blev 3 ½ miljard utan 17 miljarder förra året.

Niklas Wykman hänvisar till Riksbanken och den låga räntan när det gäller att man bryter sitt vallöfte och att man ska visa hur man når överskotts målet fram till 2018. Det är mycket intressant att höra. Frågan kvarstår dock: Vilka 80 000 underskötterskor tycker ni inte ska jobba längre? Är det hela försvaret, eller hela polis-, åklagar- och domstolsväsendet ni vill avskaffa? Eller vad är det annars ni vill göra för att kunna nå överskotts målet?

Anf. 54 FREDRIK SCHULTE (M):

Fru talman! Finansministern är en duktig retoriker. Hon är en duktig debattör, speciellt i avseendet att likt en ål med olika retoriska grepp slingra sig ur verkligheten så som den faktiskt är beskaffad.

Om man tittar på slutraden i Moderaternas budget, där man har lagt ihop plus och minus, och jämför det med regeringens budget ser man tydligt att vi kommer att nå balans i offentliga finanser snabbare än regeringen. Är det på det sättet eller inte, finansministern? Det är en tydlig och enkel fråga – ja eller nej?

Är det så, fru talman – det här är också en tydlig ja-eller-nej-fråga – att budgetunderskottet hade varit större om man hade följt socialdemokratisk

politik 2007–2014? Riksdagens utredningstjänst har alltså konstaterat detta. Det är ingenting som jag står här och hittar på. Ja eller nej?

Avslutningsvis skulle jag vilja säga att det är ett märkligt resonemang som finansministern för att skattesänkningar på något sätt bygger in större underskott för framtiden. Tvärtom är det så att om man sänker skatten på ett klokt sätt kommer det att stimulera ekonomin. Det var det som Alliansen gjorde. Vi sänkte skatten så att det skulle löna sig att arbeta. Tidigare var det inte tydligt att det gjorde det.

Det ledde till att fler kom i arbete, vilket i sin tur ledde till att vi, trots de skattesänkningar som genomfördes, kunde satsa 50 miljarder mer på välfärdens kärna. Och totalt sett – även om man tar hänsyn till att befolkningen har vuxit och till inflationen – fick vi in mer pengar till statens kassakista.

Anf. 55 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Fru talman! Det är svårt, Fredrik Schulte, att göra den typen av kontrafaktiska betraktelser åtta år tillbaka i tiden. Vi har lagt våra motioner utifrån hur verkligheten har blivit med den moderatledda regeringens politik och inte utifrån hur verkligheten hade kunnat se ut om den socialdemokratiska politiken hade genomförts. Det går alltså inte att addera dem på motsvarande sätt. Om vi hade haft regeringsmakt hade vi kunnat lägga det som då hade varit propositioner utifrån en annan verklighet. Den typen av åttaåriga kontrafaktiska betraktelser är alltså inte relevanta.

Däremot är det tydligt att statsfinanserna hade sett bättre ut om en socialdemokratisk regering hade fått råda. Om vi ska titta på hur det har sett ut i verkligheten kan vi se att det har varit ordning och reda i finanserna när vi har haft socialdemokratiska regeringar. Då har man jobbat med överskott och balans. Men det har varit underskott när vi har haft moderatledda regeringar. Det var underskott 1976–1982, det blev underskott 1991–1994 och det blev underskott 2006–2014. Som Fredrik Schulte säger måste man se verkligheten som den är beskaffad.

Och det gäller inte bara den frågan. Det gäller också den moderata budgetmotionen, eftersom 2 av 3 kronor består av monopolpengar. Så är verkligheten beskaffad.

Överläggningen var härmed avslutad.

§ 13 Svar på interpellation 2014/15:485 om höjning av bensinskatten

Anf. 56 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Fru talman! Sten Bergheden har frågat energiministern dels vad han tänker göra för att se till att rörligheten i glesbygden och på arbetsmarknaden inte begränsas, dels hur jord- och skogsbruket kompenseras för höjningen av energiskatten på diesel. Arbetet inom regeringen är så fördelat att det är jag som ska svara på interpellationen.

Staten har för närvarande ett stort budgetunderskott. Genom att höja energiskatten på drivmedel kan vi finansiera viktiga reformer och stärka skattesystemets klimatstyrande effekt. Vi höjer energiskatten för att kunna satsa på järnvägen och kollektivtrafiken.

Prot. 2014/15:98

8 maj

Svar på

interpellationer

För att främja rörligheten på arbetsmarknaden investerar regeringen kraftigt i ökat järnvägsunderhåll. Dessutom kommer andra investeringar att genomföras, bland annat inom landsbygdsprogrammet och regionalfundsprogrammen. Programmen omfattar satsningar på innovation, företagande, kompetensutveckling, riskkapital, bredband, hållbara transporter och service. Insatserna kommer att ha stor betydelse för att stärka landsbygdens förutsättningar för hållbar tillväxt. Regeringen investerar också i en utbyggnad av högskolor i hela landet.

Höga drivmedelsskatter ökar efterfrågan på mer bränslesnåla bilar och alternativa transportmedel samt skapar incitament för en mer energieffektiv utveckling av transporter och drivmedel. Jag vill också betona att bensinpriset är lägre i dag än det var för bara ett år sedan.

Jag är medveten om att jord- och skogsbruket befinner sig i en utsatt konkurrenssituation. Därför föreslås att dessa näringar kompenseras för den höjning som görs av energiskatten på dieselbränsle 2016. Detta görs genom en ökning av den nuvarande nedsättningen av koldioxidskatten.

Anf. 57 STEN BERGHEDEN (M):

Fru talman! Jag vill tacka ministern för svaret.

Jag tycker dock att det här är att ge sig på fel grupp och fel skatter ute på landsbygden. Man kan inte fylla ett budgetunderskott genom att ge dem som jobbar och sliter ute på vår svenska landsbygd och i vår transportnäring, skogsindustri och annat ännu större pålagor. De tappar då ännu mer konkurrenskraft gentemot andra delar av världen. På det viset minskar både jobb och tillväxt. Det här kommer säkert att slå ut en hel del av våra företag. Det kommer att slå ut våra möjligheter att bo kvar på landsbygden och att utveckla de företag som ska ge framtidens jobb här i Sverige.

Vi är beroende av bilen, och vi är beroende av de nödvändiga transporter som sker. De håller igång våra företag och arbetsplatser runt om i landet. Den här skatten på drygt 4 miljarder kronor slår allra hårdast mot den grupp som redan i dag ligger, nämligen de som bor och verkar på den svenska landsbygden.

I svaret tar ministern upp att tanken på att höja skatten hänger ihop med att man ska bygga ut järnvägen och kollektivtrafiken. Men vi som kommer från landsbygden har inte de alternativen, utan den här skatten tas alltså till största delen ut på landsbygden i dag och fördelas sedan till att bygga ut järnväg och kollektivtrafik, framför allt i våra större städer. Det kommer att ytterligare utarma möjligheten att bo kvar och verka på den svenska landsbygden.

Vi är beroende av bilen. En familj kanske har två bilar. Och vi kör ungefär 1 000–1 500 mil för att ta oss fram och tillbaka till jobbet. Vi måste dessutom göra en hel del resor. Det handlar om att vi måste åka och handla, och det handlar om sjukvård, fritidsverksamhet, besök hos släktingar och vänner och skjuts av barn till olika aktiviteter. Och det finns inga alternativ ute på landsbygden. Där är det bilen som gäller; annars får du stanna hemma.

Med tanke på att vi redan i dag har världens högsta koldioxidskatt är detta slag ännu hårdare. Vi tar in skatter för närmare 90 miljarder kronor på bilismen. Man bör därför fundera på om den gruppen verkligen ska beskattas ytterligare, när vi redan har de högsta skatterna i världen.

Det kostar ungefär 750 kronor att tanka fullt. Av det är 500 kronor skatt. Man lägger redan i dag 500 av de 750 kronorna på skatt. Det är en oerhört stor summa. Om man jämför den med att köpa ett SL-kort eller något annat kan man direkt se att bilen är en nödvändighet för människorna som bor på landsbygden, för att de ska kunna vara kvar där, kunna sköta sina företag och kunna åka fram och tillbaka till jobbet.

Skatten slår hårt mot en grupp som redan ligger. Jag tycker att man borde ompröva detta. Det är inte på det sättet vi ska fylla våra lador. Det är inte landsbygdens folk som ska fylla lador. De jobbar med att fylla våra lador genom arbete och företag på landsbygden.

Anf. 58 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Fru talman! Nej, det är inte landsbygdens folk som ska fylla de tomma lador som den förra regeringen lämnade efter sig. Hela landet betalar skatt på bensin och diesel. Och det betalas även i storstadsregionerna. Inte minst i storstädernas förorter körs det mycket bil, och där betalas det därmed också mycket skatt på bensin och diesel.

När det har lämnats stora underskott i de offentliga finanserna handlar det om att hitta finansieringskällor för att kunna genomföra viktiga reformer. Eftersom vi har hög arbetslöshet, hög ungdomsarbetslöshet, fallande skolresultat och stora underskott i de offentliga finanserna handlar det om att på ett ansvarsfullt sätt kunna beta av de stora underskotten men också finansiera viktiga reformer till bland annat skolan. Därför föreslår regeringen att vi ska höja bensinskatten på bensin och diesel.

Det är viktigt att påpeka att oljepriset har fallit med 50 procent sedan i juni. Bensinpriset är alltså lägre än det har varit tidigare. Och därför har vi bedömt att en höjning är ett lämpligt sätt att öka skatteintäkterna. Det är också ett sätt att se till att omställningen till mer miljövänliga bilar inte försämras på grund av det låga oljeprisläget.

När jag var på Världsbankens, IMF:s, årsmöte i Washington pekade Christine Lagarde särskilt på att det låga oljepris som vi har nu bör användas av regeringarna runt om i världen till att just öka priset på att tanka men också till att fasa ut olika former av subventioner till fossila bränslen. Det tyckte jag var en bra rekommendation. Och jag tror att fler länder och fler regeringar kommer att följa Christine Lagardes rekommendation.

Anf. 59 STEN BERGHEDEN (M):

Fru talman! Tack, ministern, för svaret!

Man talar här om att i viss mån undanta lantbruket från dieselskatt-höjningen på 48 öre, men man talar ingenting om åkerinäringen i Sverige. Redan i dag har vi ett läge där åkerinäringen lever i en oerhört tuff konkurrens. Näringen slåss mot dels en laglig konkurrens, dels en olaglig konkurrens där chaufförer anlitas till undermåliga löner, olaglig diesel används och man struntar i regelverk. På det sättet skapar man sig fördelar.

Även om vi tittar på den lagliga konkurrensen finns dessa chaufförer som använder egen diesel med 2–3 kronor lägre skatt eller olaglig diesel. De åker in i Sverige, kör transporter och slår ut den svenska åkerinäringen. En lastbil kör i genomsnitt 20 000 mil per år. 3 liter per mil blir 60 000 liter. Lägg på 48 öre. Det motsvarar 30 000 kronor för åkeriägaren för den lastbilen. Sedan har åkeriägaren tre bilar. Då blir skatten för åkeriföretaget närmare 100 000 kronor.

Denna skatt kan självklart lyftas över i olika transportkostnader. Problemet blir då att transportföretagen letar andra transporter. Då landar det ofta på både lagliga och olagliga transporter från utlandet. De kommer in och konkurrerar ut svensk åkerinäring.

Vi borde snarare gå åt andra hållet. För att stärka svensk åkerinäring borde vi titta på hur vi kan gynna den genom att sänka skatterna så att de miljövänliga bilarna kan användas, chaufförerna kan köra under lagliga former och verksamheten i övrigt kan utövas på ett lagenligt sätt. Det är så vi skapar jobb i Sverige.

Ministerns och regeringens politik i den här frågan kommer att skapa jobb i Polen, Baltikum och Rumänien. De kommer att köra transporter i Sverige betydligt billigare på helt annan diesel och till lägre skatter. Detta är inte rätt väg att gå. Det skapar arbetslöshet och företagsnedläggelser i Sverige, vilket är mycket allvarligt. Det borde ha tagits med i beräkningen.

Kommer åkerinäringen också att få någon form av undantag i förslaget till skattehöjning som ministern och regeringen har lagt fram?

Även Ekonomistyrningsverket och Svenskt Näringsliv avstyrker regeringens förslag att indexreglera drivmedelsskatter med bnp. Det innebär att drivmedelsskatterna kommer att räknas upp mycket hårdare än vad som någonsin har skett tidigare. Detta kommer att innebära att det är svårare för företagen att planera hur mycket kostnaderna kommer att stiga och var verksamheten ska förläggas. Problemet är att företag i utlandet kommer hit med utländska chaufförer och kör transporter. De tar jobben ifrån oss, och vi får inte in skattepengarna. Detta är ingen vinst för Sverige. Det kommer att bli en förlust för Sverige att flytta ut hela eller delar av åkerinäringen till andra länder på grund av skatter. Det är något som vi kan hålla på rätt nivå så att vi blir konkurrenskraftiga.

Anf. 60 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Fru talman! Sten Bergheden vill sänka skatten på bensin. Jag kan dock påminna Sten Bergheden om att när Moderaterna satt i regeringsställning höjde man just skatten på bensin snarare än sänkte skatten på bensin.

Indexering skapar en större förutsägbarhet än det system som finns i dag. Dagens indexering innebär de facto att styreffekten av bensin- och dieselskatten minskar i takt med att ekonomin växer. Resultatet av det systemet har blivit ett antal diskretionära höjningar av bensin- och dieselskatterna, både den vi föreslår nu och den höjning som den tidigare moderatledda regeringen och det moderatledda Finansdepartementet genomförde. Med en indexering som utgår från tillväxten i ekonomin kommer behovet av de diskretionära höjningar som har skett de senaste åren att minska, och därmed bör förutsägbarheten vad gäller bensin- och dieselskatterna öka.

Vad gäller möjligheten att bedriva åkerinäring vill jag återigen påpeka för Sten Bergheden att oljepriset har fallit med närmare 50 procent så att det är ett helt annat prisläge vad gäller bensin och diesel nu än för ett år sedan.

Sten Bergheden tar upp viktiga synpunkter om konkurrensmöjligheterna för svensk åkerinäring. Här har regeringen vidtagit och avser att vidta ett antal åtgärder. Det handlar bland annat om utökade möjligheter för klampning för utländska fordon och en del andra åtgärder som regeringen har vidtagit och avser att vidta för att stärka polisens möjligheter att stävja osund och illojal konkurrens inom åkerinäringen.

När vi kan införa en vägslitageavgift, eller en vägslitageskatt, kommer vi via det tekniska systemet också att ha mycket bättre övervakning över vilka transporter på lastbil som kommer att ske i Sverige. Där kommer att finnas goda möjligheter att stävja illojal konkurrens och olika former av fusk inom åkeribranschen. På så sätt kan konkurrensvillkoren utjämnas mellan svenska åkerinäringen och utländska konkurrenter. Via den skatten kommer också utländska lastbilar att få möjlighet att bidra till att upprätthålla infrastrukturen i Sverige.

Anf. 61 STEN BERGHEDEN (M):

Fru talman! Vi kan börja med vägslitageavgiften, eller vägslitageskatten.

Om man lägger på 4 miljarder kronor i form av skatt på att få köra olika sträckor i landet förbättrar det inte konkurrenskraften för våra svenska åkerier ett endaste dugg. Då stiger kostnaden precis lika mycket för de utländska som de svenska transporterna. Då är fortfarande konkurrensvillkoren för diesel inte medräknade. Vägslitageavgift är en ren skatt på transporter i Sverige. Den kommer inte att bidra till att utjämna konkurrenssituationen.

Det finns för tillfället ett bekymmer med ministerns och regeringens politik. För varje åkeriägare i Sverige försämras det redan tuffa läget med 30 000 kronor per lastbil i nya skatter. Det är fråga om 30 000 kronor per bil.

Låt oss titta på vad åkeriföretagen i dag deklarerar som inkomster på sina företag. De håller sig precis ovanför vattenytan för att överleva den tuffa konkurrensen. Det är inte självklart att ytterligare skatter kan läggas som avgifter på fraktsedlarna, utan det handlar om att företag i det läget kommer att jaga billigare transporter eller ta risker med olagliga transporter.

Jag vet att alliansregeringen jobbade fram de förslag som den nuvarande regeringen verkställer i fråga om klampning och sanktionsavgifter. Ni kommer att gå vidare med alkobommar och så vidare. Det är mycket bra. Men det går inte att fortsätta att lägga nya skatter på verksamhet som redan i dag är hårt utsatt på grund av just för höga skatter i landet. Det här innebär döden för svensk åkerinäring och är ett stort hot mot dem som bor på landsbygden som vill fortsätta att bo där och verka och driva företag. Tänk rätt! Tänk om!

Anf. 62 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Fru talman! Om Sten Bergheden tycker att det blir höga skatter undrar jag naturligtvis varför hans parti höjde just skatten på bensin och diesel när man satt i regeringsställning.

Jag menar inte att vägslitageskatten i sig kommer att utjämna konkurrensvillkoren. Däremot kommer de transpondrar som används för att ta ut vägslitageskatt att öka möjligheten att övervaka lastbilstrafiken. Därmed kommer vi att få bättre koll på de utländska lastbilar som kör i Sverige och om de bryter mot regler för omlastning och annat. Därmed kommer konkurrenskraften för den svenska åkerinäringen att förstärkas – om de håller sig till reglerna, naturligtvis!

Det kommer att bli en ökad övervakning och ökad kontroll av branschen. Det är också därför som det finns delar av branschen som tycker att skatten kan vara en bra lösning för att det ökar möjligheterna till att ha koll

Prot. 2014/15:98
8 maj

Svar på
interpellationer

på lastbilarna, hur de kör och lastar, att de håller sig till reglerna i Sverige. Där finns en fördel med vägslitageskatten, även om det är sällan som företag jublar över ett ökat skatteuttag.

Däremot händer det inte helt sällan att företag jublar när skattepengarna används. De kommer att kunna användas till bättre underhåll av vägarna men också till bättre underhåll och investeringar i järnväg i hela landet, och det är någonting som är viktigt för företag och näringsliv i hela landet. Sverige är ett avlångt land. Vi har gott om tung industri och gott om tunga transporter. Det är oerhört centralt för den svenska ekonomins framväxt och för att säkerställa god tillväxt på jobb i hela landet att det också finns en väl fungerande infrastruktur vad gäller både järnvägar och vägar. Givet de stora underskotten behövs det ökade intäkter för att kunna fixa det, och vägslitageavgiften är någonting som kommer att hjälpa till att stärka det svenska infrastrukturnätet.

Överläggningen var härmed avslutad.

§ 14 Svar på interpellation 2014/15:496 om sysselsättningseffekter av jobbskatteavdraget

Anf. 63 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Fru talman! Niklas Wykman har frågat mig om jag kan tänka mig att följa Riksrevisionens rekommendation att uppdra till Skatteverket att öka informationen om jobbskatteavdraget.

Riksrevisionens rapport innehållande rekommendationen presenterades redan 2009, det vill säga under den borgerliga regeringen. Den regeringen uttryckte, bland annat i budgetpropositionen för 2011, att den inte tyckte att det var nödvändigt att ge något särskilt uppdrag till Skatteverket då det redan ingår i myndighetens uppdrag att informera allmänheten om skattereglerna. I denna fråga delar jag den tidigare regeringens uppfattning.

Anf. 64 NIKLAS WYKMAN (M):

Fru talman! Man kan vända sig till OECD, IMF, EU-kommissionen eller någon auktoritet på att bedöma hur länder sköter sin ekonomi – alla riktar beröm till Sverige för hur den globala ekonomiska krisen har hantearats och hur våra statsfinanser, vår tillväxt och vår ekonomi har klarat sig. OECD var nyligen på besök och talade med finansministern. Man berättade då att Sveriges ekonomi var stark och välskött och att de åtgärder Alliansen hade vidtagit fungerade.

Man kan också jämföra Sverige med övriga EU-länder. Då ser man att Sverige har de starkaste offentliga finanserna i Europeiska unionen. Sett till den konsoliderade skulden sammantagen med det finansiella sparandet utmärker sig Sverige med EU:s starkaste offentliga finanser.

Under alliansregeringen kunde utanförskapet pressas tillbaka med ungefär 200 000 personer. Sysselsättningen ökade med 350 000 personer. När alliansregeringen frånträdde makten hade jobben blivit ungefär 350 000 fler.

En viktig del både för att förbättra arbetsmarknadens funktionssätt så att fler människor skulle komma i arbete och för att stötta ekonomin under den djupa globala ekonomiska krisen var jobbskatteavdraget. Jobbskatteavdraget gav en vanlig LO-familj ungefär 4 000 kronor mer i månaden. Det beräknas långsiktigt leda till att jobben blir 120 000 fler. Antalet sysselsatta i ekonomin växer alltså med 120 000 personer tack vare jobbskatteavdraget. Räknat i helårsarbetskraft, det vill säga hur många timmar arbete som utförs i ekonomin, blir det ännu mer. Det blir mer än 130 000 helårsarbetskrafter tack vare jobbskatteavdraget.

Socialdemokraterna har motsatt sig varje införande av jobbskatteavdraget. Det första, andra, tredje, fjärde och femte steget i jobbskatteavdraget motsatte sig Socialdemokraterna och finansministern trots de mycket goda sysselsättningseffekterna.

Nu har regeringen presenterat en budget med strukturellt underskott varje år trots återhämtning i ekonomin och med ökad jämviktsarbetslöshet, det vill säga att man skriver upp den arbetslöshet som man tror råder i ekonomin på grund av de reformer som man genomför. Man har prognostiserat för minskat arbetskraftsdeltagande. Man har räknat med ökat utanförskap. Vi har dessutom ett växande antal sjukskrivningar. Nu borde det alltså finnas starka skäl för regeringen och finansministern att vända på varje sten för att få ytterligare utväxling på de positiva reformer som redan har genomförts.

Riksrevisionen påtalar ett sätt att få ytterligare ökad effekt av jobbskatteavdraget: att stärka informationen till hushållen om hur mycket mer lönsamt det är att arbeta med jobbskatteavdraget. Det här har stöd i forskning. Bland andra Chetty och Saez, som är auktoriteter på området, har i uppsatser påtalat att om man ökar informationen och bättre informerar om drivkrafterna för att arbeta blir sysselsättningseffekterna också större.

Det är självklart så att för en regering som har motsatt sig varje införande av jobbskatteavdrag är det kanske enklare att ge ett uppdrag till en myndighet att också bättre informera om dem. Det kan ju knappast vara så att Magdalena Andersson blir misstänkt för att be Skatteverket informera om reformer hon själv har kommit på eftersom hon har motsatt sig införandet av varje jobbskatteavdrag. Därför borde regeringen ta till sig Riksrevisionens rapport och öka informationen om jobbskatteavdraget så att vi eventuellt kan motverka vissa av de negativa effekter i form av minskat arbetskraftsdeltagande och växande utanförskap som vi har framför oss med regeringens politik.

Anf. 65 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Fru talman! Skatteverket har ju i uppdrag att informera allmänheten. Jag tror att man ska akta sig för politisk klåfingrighet när det gäller att vara specifik med hur olika myndigheter ska jobba med information. Det finns ju andra som har tyckt att man till exempel ska sätta särskilda rutor på deklaraionsblanketten för om man har gratis parkering via sin arbetsgivare. Det finns en mängd olika pigga idéer och olika former av klåfingrighet i fråga om hur myndigheter ska utforma sina blanketter och hur de ska sprida sin information. Jag tror att myndighetscheferna är väl lämpade att själva bedöma hur de ska sprida information inom de områden de har ansvar för.

Det är intressant att Niklas Wykman tar upp att OECD var i Sverige. Det kan noteras att när OECD var i Sverige framhöll man att man tycker att det vore direkt kontraproduktivt att behålla överskottsmålet och att det är bättre att vi strävar efter att uppnå balans i de offentliga finanserna. Man tror att det skulle skada svensk ekonomi om vi gick tillbaka till att ha offentliga finanser som har ett mål på i genomsnitt 1 procents sparande över en konjunkturcykel.

Jag antar att OECD precis som jag anser att det inte är helt uppenbart att det ska vara 80 000 färre anställda i den offentliga sektorn eller att man ska avskaffa hela försvaret eller hela polisen och rättsväsendet för att nå dit, givet det läge vi har vad gäller statsskulden. Den betades av kraftigt från 1996 till 2006 men har sedan legat kvar på en stabil nivå.

Anf. 66 NIKLAS WYKMAN (M):

Fru talman! Jobbskatteavdrag i olika utföranden används i ett tjugotal länder. Effekterna av jobbskatteavdraget är utvärderade i hyllmeter efter hyllmeter av akademiska artiklar. Effekterna på sysselsättningen är påvisat positiva, i många fall mycket positiva. I Sverige ser vi att det leder till ungefär 120 000 fler sysselsatta.

Finansministern har vid upprepade tillfällen inte velat kännas vid jobbskatteavdragets positiva effekter. Det hänvisas hela tiden till att jobbskatteavdraget får vara kvar för att hushållen har vant sig vid det. Men syftet med jobbskatteavdraget är inte att hushållen ska vänja sig vid att ha mer pengar kvar i plånboken. Syftet med jobbskatteavdraget, finansministern, är att det leder till fler arbetstillfällen och till att fler människor får den trygghet, samhörighet och personliga utveckling det innebär att ha en anställning. Det har lett till 120 000 fler arbetstillfällen, och finansministern har motsatt sig vart och ett av dessa.

Finansministern tar upp OECD och kan inte låta bli att komma tillbaka till viljan att avskaffa överskottsmålet. Finansministern avskaffar ju överskottsmålet för att kunna höja bidragen. Utgiftstaken i statens ekonomi höjs med 50–60 miljarder under åren framöver. Vänsterpartiet och Miljöpartiet får starkt genomslag för sina förslag om att försvaga de offentliga finanserna. Motståndskraften i svensk ekonomi får betala priset när överskottsmålet avskaffas.

Finansministern argumenterar kraftfullt för att avskaffa överskottsmålet. Om finansministern är så övertygad om att ett avskaffat överskottsmål är rätt väg att gå för Sverige undrar jag: Varför berättade inte finansministern detta i valrörelsen?

I valrörelsen lät det tvärtom på Magdalena Andersson som att överskottsmålet var viktigt för Sverige. Det gagnade Sverige och var ett ankare, som det uttrycktes, för den socialdemokratiska ekonomiska politiken. Nu är finansministern i stället övertygad om att överskottsmålet ska överges. Finansministern borde kunna svara på frågan: Varför kunde inte detta besked lämnas i valrörelsen?

Nu lämnas svensk ekonomi utan de skyddsvallar som behövs för att värna tillväxt, jobb och sysselsättning när krisen kommer tillbaka. Det är inte en ansvarsfull ekonomisk politik.

Till det kommer att det försämrats strukturellt i fråga om hur arbetsmarknaden fungerar. Resultaten går att utläsa i regeringens egen proposi-

tion, där det framgår att jämviktsarbetslösheten skrivs upp, arbetskraftsdeltagandet minskar och utanförskapet ökar. Vi ser också att sjukskrivningarna kommer att öka. Detta minskar Sveriges motståndskraft mot nästa ekonomiska kris.

Till det kommer att Sveriges konkurrenskraft dämpas genom att man minskar utbildningspremien ytterligare. Regeringen har pratat om att man ska trappa ned jobbskatteavdraget, till exempel. Det vävs in i en retorik om att de rika ska få betala. Men vi vet hur det egentligen ligger till. Det är svensk konkurrenskraft och möjlighet att exportera i världen som försämras när drivkrafterna för att utbilda sig försämras. På totalen kommer det att leda till färre jobb.

Det är därför, fru talman, rimligt att regeringen går vidare och upplyser svenska folket på ett tydligare sätt, genom Skatteverket, hur drivkrafterna för att arbeta ser ut. Det finns nämligen forskning som visar att det leder till att fler människor kommer i arbete.

Anf. 67 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Fru talman! Niklas Wykman säger: Nu monteras skyddsvallarna bort. Sanningen är att man under Niklas Wykmans tid på Finansdepartementet lät de stora skattesänkningarna skölja över skyddsvallarna. Skattesänkning efter skattesänkning efter skattesänkning sköjde bort skyddsvallarna, som den tidigare socialdemokratiska regeringen hade byggt upp.

Jag har inget problem med att man genomförde en offensiv politik under själva finanskrisen. Men under de senaste åren fortsatte man att sänka skatten med autopilot trots att konjunkturen förbättrades, och man sänkte skatten mest för dem som tjänar mest. Det var ett sätt att montera bort skyddsvallarna.

Det regeringen gör nu är att steg för steg åter gå mot ordning och reda i de offentliga finanserna. Vi försöker genom en ansvarsfull ekonomisk politik beta av de underskott vi ärvde och som var de största som Sverige haft sedan budgetsaneringen på 90-talet. Det var det som den borgerliga regeringen lämnade efter sig 2014.

När man talar med Niklas Wykman låter det som att det inte finns något alternativ till att sänka skatten. Antingen sänker man skatten eller så stoppar man pengarna i fickan.

Man måste också se vilka åtgärder som är de allra mest effektiva för att få upp sysselsättning och tillväxt. Det finns andra saker än skattesänkningar som kan stärka tillväxten och sysselsättningen. Den borgerliga regeringen jobbade inte alls för det.

Det handlar till exempel om alla de ungdomar som inte får möjlighet att gå på högskola och universitet eftersom det har prioriterats ned jämfört med att sänka skatten. Det handlar om alla ungdomar som inte går ut gymnasiet med fullständiga betyg eller inte går ut nian med betyg för att komma in på gymnasiet. Det har varit viktigare för den borgerliga regeringen att sänka skatten än att satsa på skolan.

Det handlar om alla de ungdomar som går långtidsarbetslösa månader in och månader ut i stället för att få hjälp tillbaka till jobb och utbildning. Den borgerliga regeringen prioriterade nämligen skattesänkningar. Det handlar om alla de kvinnor som går ned i arbetstid för att ta hand om sina nära äldre anhöriga. Det gör de för att den borgerliga regeringen har prioriterat skattesänkningar.

Prot. 2014/15:98
8 maj

Svar på
interpellationer

Det är inte så att det inte finns någon baksida av skattesänkningarna. Det gör det.

Anf. 68 NIKLAS WYKMAN (M):

Fru talman! Finansministern! Alliansregeringen hanterade den värsta globala ekonomiska krisen sedan depressionen. Sverige kom ur den krisen med EU:s starkaste offentliga finanser och högsta sysselsättningsgrad. Det är svårt för finansministern att misskreditera alliansregeringen med den typen av fakta och hantering.

Jobbskatteavdraget handlar om att fler människor långsiktigt ska kunna få ett jobb, försörja sig själva och ha den trygghet det innebär att ha en egen inkomst och en egen anställning. Det motverkar också att samhället glider isär och att klyftor växer fram.

När finansministern och den regering hon då arbetade för senast hade makten ökade klyftorna i Sverige dramatiskt. Uppemot 90–95 procent av de ökningarna i inkomstskillnader som har skett i Sverige mellan 1995 och 2014 skedde under tiden fram till 2006. Det fördes nämligen en politik som ställde människor utanför arbetsmarknaden. Drygt 10 procent av personerna i arbetsför ålder förtidspensionerades. Vi hade ett stort utanförskap.

Så skapar man klyftor i samhället. Så läggs grunden för orättvisor, när många människor ställs utanför arbetskraften.

Nu ser vi återigen en politik där arbetskraftsdeltagandet förutspås sjunka. Därmed finns det en stor risk att skillnaderna i inkomster återigen kommer att ta fart. De dämpades väsentligt under alliansregeringens tid vid makten, jämfört med hur det hade sett ut under tidigare socialdemokratiska regeringar. Nu förs återigen en politik där utanförskapet ökar, jämviktsarbetslösheten skrivs upp och arbetskraftsdeltagandet minskar. Då står finansministern, regeringen och Sverige inför en situation där klyftorna återigen kan börja växa snabbt.

Anf. 69 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Fru talman! Niklas Wykman är väldigt stolt och nöjd efter åtta år med borgerligt regeringsinnehav. Svenska folket var uppenbarligen av en annan uppfattning. De såg en annan verklighet än den som Niklas Wykman ser när han slår sig för bröstet. De såg att arbetslösheten blev högre. Långtidsarbetslösheten blev högre. Ungdomsarbetslösheten blev högre. De såg att skolresultaten föll snabbare än i något annat OECD-land. De såg att det blev svårare för ungdomar att komma in på högskolan. De såg samtidigt att underskotten i de offentliga finanserna växte år efter år efter år. Förra året var underskotten de största sedan budgetsaneringen.

Niklas Wykman har inte svarat på den fråga jag ställde tidigare i dag. Men vi kommer säkert att ha många andra trevliga interpellationsdebatter där Niklas Wykman får möjlighet att svara på frågan: Är det verkligen rätt att ha tre gånger så stort budgetunderskott 2014 som ni hade under själva finanskrisen? Är detta verkligen en väl avvägd finanspolitik?

Jobb och sysselsättning är det mest centrala på regeringens agenda just nu. Vi jobbar med jobben. Det handlar om att se att det inte räckte med skattesänkningarna för att lösa jobbproblemen. Det behövs en annan färdriktning i politiken.

Det handlar om att kunna utbilda för de jobb som växer fram eftersom nästan var femte rekrytering misslyckas – det beror på att den tidigare regeringen inte har jobbat med kompetensutveckling på det sätt som hade behövts. Regeringen stärker det här rejält.

Det handlar om en närmare samverkan mellan politiken och näringslivet på ett sätt som gör att Sverige kan stå starkt i en tuff global och internationell konkurrens. Det handlar också om att satsa på viktiga framtidsinvesteringar, så att vi har en fungerande järnväg, en fungerande infrastruktur och också bostäder så att människor kan flytta dit där jobb och utbildning finns.

Överläggningen var härmed avslutad.

Prot. 2014/15:98
8 maj

Svar på
interpellationer

§ 15 Bordläggning

Följande dokument anmäldes och bordlades:

Motion
med anledning av prop. 2014/15:105 Arv i internationella situationer
2014/15:3086 av Mikael Eskilandersson (SD)

§ 16 Anmälan om interpellationer

Följande interpellationer hade framställts:

den 7 maj

2014/15:571 Möjligheterna till undantag från reglerna om krav på kassaregister

av *Per-Ingvar Johnsson* (C)
till finansminister Magdalena Andersson (S)

2014/15:572 Utgångspunkten för svensk säkerhetspolitik

av *Hans Wallmark* (M)
till statsminister Stefan Löfven (S)

2014/15:573 Regeringens ambitioner för nya jobb

av *Jenny Petersson* (M)
till arbetsmarknadsminister Ylva Johansson (S)

2014/15:574 Marknadsföring av lån och delbetalning på upprättad faktura

av *Mikael Eskilandersson* (SD)
till statsrådet Per Bolund (MP)

2014/15:575 Vattendirektivet

av *Kristina Yngwe* (C)
till klimat- och miljöminister Åsa Romson (MP)

2014/15:576 Hbtq-gruppens kulturarv

av *Robert Hannah* (FP)
till kultur- och demokratiminister Alice Bah Kuhnke (MP)

Prot. 2014/15:98
8 maj

2014/15:577 En reformerad planprocess för ökat bostadsbyggande
av *Ewa Thalén Finné* (M)
till statsrådet Mehmet Kaplan (MP)

2014/15:578 Trängselskatt för utländska fordon
av *Jimmy Ståhl* (SD)
till finansminister Magdalena Andersson (S)

§ 17 Anmälan om frågor för skriftliga svar

Följande frågor för skriftliga svar hade framställts:

den 7 maj

2014/15:495 Diskriminering på grund av handskakning
av *Markus Wiechel* (SD)

till kultur- och demokratiminister Alice Bah Kuhnke (MP)

2014/15:496 Utvisning av EU-medborgare
av *Markus Wiechel* (SD)

till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)

2014/15:497 Undantag från trängselskatt i stadsdelen Backa i Göteborg

av *Lars Hjälmered* (M)

till finansminister Magdalena Andersson (S)

2014/15:498 Miljövänliga småskaliga vattenkraftverk som hotas av nedläggelse

av *Sten Bergheden* (M)

till klimat- och miljöminister Åsa Romson (MP)

2014/15:499 Kortare väntetider i vården

av *Cecilia Widegren* (M)

till statsrådet Gabriel Wikström (S)

2014/15:500 Undantag från trängselskatt i Backa

av *Jimmy Ståhl* (SD)

till finansminister Magdalena Andersson (S)

2014/15:501 Hastighetsbegränsningar för husvagn

av *Sten Bergheden* (M)

till statsrådet Anna Johansson (S)

2014/15:502 Ökad konkurrenskraft i svensk mjölkproduktion

av *Sten Bergheden* (M)

till statsrådet Sven-Erik Bucht (S)

2014/15:503 Pressfrihet under tystnad

av *Margareta Cederfelt* (M)

till utrikesminister Margot Wallström (S)

2014/15:504 Valfrihet inom välfärdssektorn

av *Margareta Cederfelt* (M)

till statsrådet Gabriel Wikström (S)

2014/15:505 Samordnad utskrivning mellan sjukhus och rehabilitering

av *Margareta Cederfelt* (M)

till statsrådet Gabriel Wikström (S)

§ 18 Anmälan om skriftliga svar på frågor

Prot. 2014/15:98

8 maj

Skriftliga svar på följande frågor hade kommit in:

den 7 maj

2014/15:465 Rätt att få öppna bankkonto

av *Ulla Andersson* (V)

till statsrådet *Per Bolund* (MP)

2014/15:470 Diskriminering av flyktingbarn

av *Ulla Andersson* (V)

till kultur- och demokratiminister *Alice Bah Kuhnke* (MP)

§ 19 Kammaren åtskildes kl. 12.28.

Förhandlingarna leddes

av andre vice talmannen från sammanträdets början till och med § 10

anf. 35 (delvis) och

av tredje vice talmannen därefter till sammanträdets slut.

Vid protokollet

ABIGAIL CHOATE

/Eva-Lena Ekman

Innehållsförteckning

§ 1 Justering av protokoll	1
§ 2 Utökning av antalet suppleanter	1
§ 3 Val av extra suppleanter	1
§ 4 Anmälan om fördröjt svar på interpellation	2
§ 5 Anmälan om återkallelse av framställning	2
§ 6 Ärenden för hänvisning till utskott	2
§ 7 Svar på interpellation 2014/15:411 om övergångsregler för RUT	2
Anf. 1 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	2
Anf. 2 NIKLAS WYKMAN (M)	3
Anf. 3 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	4
Anf. 4 NIKLAS WYKMAN (M)	4
Anf. 5 STEN BERGHEDEN (M)	5
Anf. 6 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	6
Anf. 7 NIKLAS WYKMAN (M)	6
Anf. 8 STEN BERGHEDEN (M)	7
Anf. 9 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	7
§ 8 Svar på interpellation 2014/15:413 om finansministerns uppfattning om ekonomiska drivkrafter	8
Anf. 10 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	8
Anf. 11 NIKLAS WYKMAN (M)	9
Anf. 12 RASMUS LING (MP)	10
Anf. 13 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	10
Anf. 14 NIKLAS WYKMAN (M)	11
Anf. 15 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	11
Anf. 16 FREDRIK SCHULTE (M)	12
Anf. 17 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	12
§ 9 Svar på interpellation 2014/15:414 om välfärdens kärna	13
Anf. 18 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	13
Anf. 19 FREDRIK SCHULTE (M)	14
Anf. 20 NIKLAS WYKMAN (M)	15
Anf. 21 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	16
Anf. 22 FREDRIK SCHULTE (M)	16
Anf. 23 NIKLAS WYKMAN (M)	17
Anf. 24 ERIK EZELIUS (S)	17
Anf. 25 BÖRJE VESTLUND (S)	18
Anf. 26 RASMUS LING (MP)	19
Anf. 27 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	19
Anf. 28 FREDRIK SCHULTE (M)	20
Anf. 29 ERIK EZELIUS (S)	21

Anf. 30 BÖRJE VESTLUND (S).....	21
Anf. 31 RASMUS LING (MP).....	22
Anf. 32 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	22
§ 10 Svar på interpellation 2014/15:441 om genomförande av Företagsskattekommitténs förslag.....	23
Anf. 33 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	23
Anf. 34 FREDRIK SCHULTE (M).....	23
Anf. 35 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	24
Anf. 36 FREDRIK SCHULTE (M).....	25
Anf. 37 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	25
§ 11 Svar på interpellation 2014/15:471 om lokaliseringen av Skatteverkets verksamhet	25
Anf. 38 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	25
Anf. 39 STEN BERGHEDEN (M).....	26
Anf. 40 RASMUS LING (MP).....	27
Anf. 41 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	27
Anf. 42 STEN BERGHEDEN (M).....	28
Anf. 43 RASMUS LING (MP).....	29
Anf. 44 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	29
Anf. 45 STEN BERGHEDEN (M).....	30
Anf. 46 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	30
§ 12 Svar på interpellation 2014/15:472 om det ekonomiska läget i Sverige	30
Anf. 47 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	30
Anf. 48 FREDRIK SCHULTE (M).....	31
Anf. 49 NIKLAS WYKMAN (M)	32
Anf. 50 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	33
Anf. 51 FREDRIK SCHULTE (M).....	34
Anf. 52 NIKLAS WYKMAN (M)	35
Anf. 53 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	35
Anf. 54 FREDRIK SCHULTE (M).....	36
Anf. 55 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	37
§ 13 Svar på interpellation 2014/15:485 om höjning av bensinskatten.....	37
Anf. 56 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	37
Anf. 57 STEN BERGHEDEN (M).....	38

Anf. 58 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S).....	39
Anf. 59 STEN BERGHEDEN (M)	39
Anf. 60 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S).....	40
Anf. 61 STEN BERGHEDEN (M)	41
Anf. 62 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S).....	41
§ 14 Svar på interpellation 2014/15:496 om sysselsättningseffekter av jobbskatteavdraget	42
Anf. 63 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S).....	42
Anf. 64 NIKLAS WYKMAN (M).....	42
Anf. 65 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S).....	43
Anf. 66 NIKLAS WYKMAN (M).....	44
Anf. 67 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S).....	45
Anf. 68 NIKLAS WYKMAN (M).....	46
Anf. 69 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S).....	46
§ 15 Bordläggning.....	47
§ 16 Anmälan om interpellationer	47
§ 17 Anmälan om frågor för skriftliga svar	48
§ 18 Anmälan om skriftliga svar på frågor	49
§ 19 Kammaren åtskildes kl. 12.28.	49